

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА

від 8 жовтня 2008 р. № 905
Київ

Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ

[№ 20 від 06.01.2010](#)

[№ 1045 від 03.11.2010](#)

[№ 1123 від 02.11.2011](#)

[№ 1215 від 30.11.2011](#)

[№ 313 від 06.08.2014](#)

[№ 580 від 12.08.2015](#)

[№ 437 від 13.07.2016](#)

[№ 603 від 10.07.2019](#)

[№ 475 від 01.06.2020](#)

[№ 348 від 14.04.2021](#)

[№ 618 від 24.05.2022](#)

[№ 636 від 31.05.2022](#)

[№ 907 від 16.08.2022](#)

[№ 576 від 01.06.2023](#)

[№ 331 від 22.03.2024](#)

[№ 898 від 09.08.2024](#)

[№ 528 від 09.05.2025](#)}

{Установити, що під час карантину у зв'язку із поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, строки дії документів, визначені абзацом п'ятнадцятим пункту 22 та абзацом першим пункту 35 Порядку, затвердженого цією Постановою, продовжуються на строк дії такого карантину згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Затвердити Порядок провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2003 р. № 1377 "Про затвердження Порядку ведення обліку дітей, які можуть бути усиновлені, осіб, які

бажають усиновити дитину, та здійснення нагляду за дотриманням прав дітей після усиновлення" (Офіційний вісник України, 2003 р., № 36, ст. 1944);

пункт 3 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2006 р. № 367 (Офіційний вісник України, 2006 р., № 13, ст. 873);

пункт 4 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. № 1134 (Офіційний вісник України, 2007 р., № 71, ст. 2673);

постанову Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2007 р. № 1213 "Про внесення змін до Порядку ведення обліку дітей, які можуть бути усиновлені, осіб, які бажають усиновити дитину, та здійснення нагляду за дотриманням прав дітей після усиновлення" (Офіційний вісник України, 2007 р., № 78, ст. 2895).

3. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.

4. Ця постанова набирає чинності з 1 грудня 2008 року.

Прем'єр-міністр України	Ю.ТИМОШЕНКО
Інд. 28	

	ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2008 р. № 905
--	---

ПОРЯДОК

провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей

{У тексті Порядку слова "Міністерство молоді, сім'ї та гендерної політики Автономної Республіки Крим" в усіх відмінках замінено словами "Міністерство у справах сім'ї та молоді Автономної Республіки Крим" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

{У тексті Порядку слова "Мінсім'ямолодьспорт", "Департамент" в усіх відмінках замінено словом "Мінсоцполітики", а слова "Міністерство у справах сім'ї та молоді Автономної Республіки Крим" в усіх відмінках - словами "уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

{У тексті Порядку слова "діти-інваліди", "копія паспорта", "тимчасово окупована територія", "проведення антитерористичної операції" у всіх відмінках і формах числа замінено відповідно словами "діти з інвалідністю", "копія паспорта громадянина України, копія паспорта іноземця", "тимчасово окуповані території у Донецькій та

Луганській областях, Автономній Республіці Крим і місті Севастополі,” “проведення антитерористичної операції і заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях” у відповідному відмінку та числі згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#) }

{У тексті Порядку слова “районна у місті” в усіх відмінках і формах числа замінено словами “районна у місті (у разі утворення)” у відповідному відмінку і числі згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#) }

{У тексті Порядку слово “Мінсоцполітики” замінено словом “Нацсоцслужба” у відповідному відмінку, крім абзацу третього пункту 2¹, пунктів 8, 9, 22, 23, 25, 27, 32, 46, другого речення абзацу першого пункту 48, абзацу четвертого пункту 53, другого речення абзацу другого та першого речення абзацу третього пункту 75, абзацу другого пункту 77, абзацу другого пункту 104, абзаців п'ятого і шостого пункту 113 згідно з Постановою КМ [№ 348 від 14.04.2021](#) }

{У тексті Порядку слова “довідка про наявність чи відсутність судимості” в усіх відмінках замінено словами “документ про наявність чи відсутність судимості” у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ [№ 907 від 16.08.2022](#) }

{У тексті Порядку, крім абзацу першого пункту 111, пунктів 112 і 113, слово “Нацсоцслужба” у всіх відмінках замінено словами “Державна служба у справах дітей” у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ [№ 898 від 09.08.2024](#) }

{У тексті Порядку слова “служба у справах дітей районної, районної у м.м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення) ради”, “Служба у справах дітей районної, районної у м.м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі її утворення) ради” в усіх відмінках і формах числа замінено відповідно словами “служба у справах дітей районної у м.м. Києві та Севастополі держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради”, “Служба у справах дітей районної у м.м. Києві та Севастополі держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради” у відповідному відмінку і числі; слова “районна, районна у м.м. Києві та Севастополі держадміністрація, виконавчий орган міської, районної у місті (у разі утворення) ради”, “районна, районна у м.м. Києві та Севастополі держадміністрація, виконавчий орган міської, районної у місті (у разі утворення) ради, сільської, селищної ради об'єднаної територіальної громади” в усіх відмінках і формах числа замінено словами “районна у м.м. Києві та Севастополі держадміністрація, виконавчий орган міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради” у відповідному відмінку і числі згідно з Постановою КМ [№ 528 від 09.05.2025](#) }

Загальні положення

1. Усиновлення дітей є пріоритетною формою влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

2. Діяльність з усиновлення провадиться уповноваженими державою органами та посадовими особами.

Для забезпечення провадження діяльності з усиновлення у складі районних у м.м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у місті (у разі утворення), сільських, селищних рад, уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій на правах самостійного структурного підрозділу утворюються служби у справах дітей, а у складі центрального органу виконавчої влади, що реалізує

державну політику у сфері усиновлення та захисту прав дітей, утворюється самостійний структурний підрозділ з питань забезпечення прав дітей.

Штатна чисельність працівників служб у справах дітей районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, міських, районних у місті (у разі утворення), сільських, селищних рад, які забезпечують провадження діяльності з усиновлення, встановлюється в межах граничної чисельності працівників (не менше ніж дві особи) з розрахунку один працівник на 50 дітей, які перебувають у такій службі на обліку дітей, що можуть бути усиновлені.

Штатна чисельність працівників уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, які забезпечують провадження діяльності з усиновлення, встановлюється в межах граничної чисельності працівників (не менше ніж дві особи) з розрахунку один працівник на 300 дітей, які перебувають у такій службі на обліку дітей, що можуть бути усиновлені.

{Абзац четвертий пункту 2 в редакції Постанови КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Штатна чисельність працівників структурного підрозділу, що провадить діяльність з усиновлення, встановлюється в межах граничної чисельності працівників самостійного структурного підрозділу з питань забезпечення прав дітей центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері усиновлення та захисту прав дітей, із розрахунку один працівник не більше ніж на 2000 дітей, які перебувають на централізованому обліку дітей, що можуть бути усиновлені, але не менше ніж десять працівників.

Не допускається провадження діяльності з добору на усиновлення дітей від імені та в інтересах громадян, які бажають усиновити дитину, отримання та передача будь-яких відомостей про дитину, документів щодо неї іншими особами.

Забороняється провадження будь-якої діяльності з усиновлення з метою отримання прибутків.

{Пункт 2 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

2¹. Усиновлення дитини, яка є громадянином України, іноземцями проводиться відповідно до вимог [статті 283](#) Сімейного кодексу України та у разі, коли протягом року перебування дитини на обліку Державною службою у справах дітей вжито вичерпних заходів щодо влаштування дитини в сім'ю громадян України, проте таке влаштування не відбулося. До таких заходів належать, зокрема:

надання інформації про таку дитину громадянам України - потенційним кандидатам в усиновлювачі, опікуни, піклувальники, прийомні батьки та батьки-вихователі в порядку, передбаченому законодавством;

розміщення повідомлення про дитину, яка може бути усиновлена, відповідно до [пунктів 46 і 47](#) цього Порядку в медіа, на офіційних веб-сайтах районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у місті (у разі утворення), сільських, селищних рад, уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Мінсоцполітики, веб-сайтах установ і організацій відповідно до укладених договорів про співпрацю.

{Абзац третій пункту 2¹ із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

У разі виведення дитини із дитячого будинку сімейного типу, прийомної сім'ї, звільнення опікуна, піклувальника від виконання повноважень служба у справах дітей проводить аналіз причин такого виведення чи звільнення.

Інформація про причини виведення дитини із дитячого будинку сімейного типу, прийомної сім'ї, звільнення опікуна, піклувальника від виконання повноважень зазначається в довідці про вжиття вичерпних заходів для влаштування дитини в сім'ю громадян України.

Інформація про вжиті заходи невідкладно вноситься до Єдиного електронного банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів (далі - Єдиний банк даних).

{Порядок доповнено пунктом 2¹ згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#); в редакції Постанови КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Облік дітей, які можуть бути усиновлені

3. Облік дітей, які можуть бути усиновлені (далі - облік), здійснюється службами у справах дітей районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, міських, районних у місті (у разі утворення), сільських, селищних рад за місцем походження дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, уповноваженим органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, службами у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Державною службою у справах дітей.

{Абзац перший пункту 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

{Абзац другого пункту 3 виключено на підставі Постанови КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

Усиновлення дитини, яка не перебуває на місцевому обліку дітей, які можуть бути усиновлені, у службі у справах дітей районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради не допускається, крім випадків, передбачених [пунктами 85 і 91](#) цього Порядку.

{Пункт 3 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

4. На облік беруться:

- 1) діти-сироти;
- 2) діти, позбавлені батьківського піклування;
- 3) діти, батьки яких дали згоду на усиновлення.

5. Дитина береться на облік за наявності таких документів:

для дитини-сироти - свідоцтва про смерть батьків, виданого органом державної реєстрації актів цивільного стану, або документа про їх смерть, виданого компетентним органом іноземної держави, за умови його легалізації в установленому законодавством порядку;

для дитини, батьки якої:

- позбавлені батьківських прав, визнані безвісно відсутніми або недієздатними - рішенням суду;

- оголошені померлими - свідоцтва про смерть батьків, виданого органами державної реєстрації актів цивільного стану на підставі рішення суду, або документа про їх смерть, виданого компетентним органом іноземної держави, за умови його легалізації в установленому законодавством порядку;

- невідомі, для підкинутої або знайденої дитини - акта органу Національної поліції та закладу охорони здоров'я про підкинуту чи знайдену дитину та її доставку, складеного за формою, затвердженою МОЗ та МВС, і довідки або витягу з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про державну реєстрацію народження дитини, що видані органом державної реєстрації актів цивільного стану, яка підтверджує, що запис про батьків дитини у Книзі реєстрації народжень проведено за рішенням органу опіки та піклування;

{Абзац шостий пункту 5 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 437 від 13.07.2016](#)}

для дитини, яку не забрали із закладу охорони здоров'я, - [акта](#) закладу охорони здоров'я та органу Національної поліції про дитину, яку батьки (матір або батько), інші родичі або законний представник відмовилися забрати з пологового будинку, іншого закладу охорони здоров'я, або [акта](#) закладу охорони здоров'я та органу Національної поліції про дитину, покинуту в пологовому будинку, іншому закладі охорони здоров'я, складеного за формою, затвердженою МОЗ та МВС (із зазначенням документів, на підставі яких записані відомості про матір дитини), довідки або витягу з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про державну реєстрацію народження дитини, що видані органом державної реєстрації актів цивільного стану про внесення запису про батьків дитини до Книги реєстрації народжень, а також письмової згоди матері (батьків) на усиновлення, засвідченої нотаріусом в установленому порядку, або рішення суду про позбавлення матері (батьків) батьківських прав, або довідки, виданої органами Національної поліції про те, що місце проживання (перебування) матері (батьків) невідоме;

{Абзац сьомий пункту 5 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 437 від 13.07.2016](#)}

для дитини, яку протягом двох місяців після народження не забрали з пологового будинку або іншого закладу охорони здоров'я, - акта закладу охорони здоров'я та органу Національної поліції про дитину, яку батьки (матір або батько), інші родичі або законний представник відмовилися забрати з пологового будинку, іншого закладу охорони здоров'я, або акта закладу охорони здоров'я та органу Національної поліції про дитину, покинуту в пологовому будинку, іншому закладі охорони здоров'я, складеного за формою, затвердженою МОЗ та МВС, довідки або витягу з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про державну реєстрацію народження дитини, що видані органом державної реєстрації актів цивільного стану про внесення запису про батьків дитини у Книгу реєстрації народжень відповідно до [статті 135](#) Сімейного кодексу України, рішення органу опіки та піклування про реєстрацію народження дитини;

{Абзац восьмий пункту 5 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 437 від 13.07.2016](#)}

для дитини, батьки якої дали згоду на усиновлення, - письмової згоди батьків на усиновлення дитини, засвідченої нотаріусом.

{Пункт 5 в редакції Постанови КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

6. Для взяття дитини на облік необхідні документи щодо обох батьків.

Якщо мати чи батько дитини є неповнолітніми, крім їх письмової згоди додається письмова згода їх батьків, засвідчена нотаріусом.

У разі коли дитину виховувала одинока матір, до документів, зазначених у [пункті 5](#) цього Порядку, додається довідка з органу реєстрації актів цивільного стану щодо запису відомостей про батька дитини.

Якщо дитина, яка може бути усиновлена, перебуває під опікою (піклуванням) і опікун (піклувальник) дав згоду на її усиновлення, до документів, зазначених у [пункті 5](#) цього Порядку, додається письмова згода опікуна (піклувальника).

У разі коли батько чи мати дитини в установленому порядку визнані недієздатними і над ними встановлено опіку, додається письмова згода опікуна на усиновлення дитини його підопічного. У разі ненадання такої згоди опікуном або якщо опікун над недієздатними батьком чи матір'ю не призначений, така згода надається органом опіки та піклування.

{Пункт 6 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

7. За наявності документів, зазначених у [пунктах 5 і 6](#) цього Порядку, дитина береться на місцевий облік із занесенням даних про неї до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені, що ведеться за формою згідно з [додатком 1](#).

Діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти, батьки яких дали згоду на усиновлення, беруться на місцевий облік службою у справах дітей за місцем їх походження протягом місяця після виникнення підстав для усиновлення.

{Абзац пункту 7 в редакції Постанови КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Дата взяття дитини на місцевий облік зазначається в Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені.

{Абзац четвертий пункту 7 виключено на підставі Постанови КМ [№ 907 від 16.08.2022](#)}

{Абзац п'ятий пункту 7 виключено на підставі Постанови КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

8. У день взяття дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, на місцевий облік служба у справах дітей вносить інформацію до обліково-статистичної картки дитини в Єдиному банку даних.

{Абзац перший пункту 8 в редакції Постанови КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Для взяття на облік дитини, батьки якої надали згоду на усиновлення та яка не перебуває на обліку дітей, які залишилися без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, служба у справах дітей складає обліково-статистичну картку дитини в Єдиному банку даних.

[Порядок ведення Єдиного банку даних](#) та [форми](#) документів, які в ньому зберігаються, затверджуються Мінсоцполітики.

{Пункт 8 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

9. У разі коли протягом місяця після взяття дитини на місцевий облік ніхто не виявив бажання її усиновити або не виявилось осіб, які бажають взяти під опіку чи піклування, служба у справах дітей складає в Єдиному банку даних анкету дитини, яка може бути усиновлена, за формою згідно з [додатком 17](#) (далі - анкета), та роздруковує її у трьох примірниках, які підписують начальник (заступник начальника) служби у справах дітей, голова (заступник голови) районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради.

{Абзац перший пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#), [№ 1123 від 02.11.2011](#), [№ 603 від 10.07.2019](#), [№ 528 від 09.05.2025](#)}

За наявності у дитини братів (сестер) у правому верхньому куті першої сторінки анкети проставляється штамп "Має братів (сестер)".

До кожного примірника анкети додаються копії свідоцтва про народження дитини, рішення органу опіки та піклування про надання дитині статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, документів, зазначених у [пунктах 5 і 6](#) цього Порядку, висновок про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини, складений за формою згідно з [додатком 2](#), витяг з історії розвитку дитини за [формою](#), затвердженою МОЗ, та фотокартка дитини із зображенням її на повний зріст розміром 9 × 13 сантиметрів.

{Абзац третій пункту 9 в редакції Постанов КМ [№ 603 від 10.07.2019](#), [№ 528 від 09.05.2025](#)}

Два примірники анкети разом з документами передаються відповідно до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрацій.

Анкета не складається у разі, коли протягом строку перебування дитини на місцевому обліку:

{Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

1) виявилися громадяни, які бажають її усиновити і отримали позитивний висновок районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини;

{Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

2) серед осіб, що перебувають на обліку потенційних опікунів та піклувальників, виявилася особа, яка бажає взяти її під опіку чи піклування, про що до районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради або суду нею подано відповідну заяву та документи. Рішення про призначення опіки чи піклування приймається районною у мм. Києві та Севастополі держадміністрацією, виконавчим органом міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради протягом одного місяця з дня отримання відповідної заяви та документів.

{Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#); в редакції Постанов КМ [№ 603 від 10.07.2019](#), [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Якщо протягом місяця після отримання висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини кандидати в усиновлювачі не звернулися до суду із заявою про усиновлення дитини або суд постановив рішення про відмову в усиновленні дитини чи районна у мм. Києві та Севастополі держадміністрація, виконавчий орган міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради або суд прийняв рішення про відмову в установленні опіки чи піклування складається пояснення у двох примірниках за [формою](#), затвердженою Мінсоцполітики, яке разом з двома примірниками анкети передається до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрацій.

{Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

10. Уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій протягом п'яти робочих днів перевіряють правильність оформлення анкети разом з документами, беруть дітей, які можуть бути усиновлені, на регіональний облік, заносять відомості про них до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені. Дата взяття дитини на регіональний облік заноситься до Єдиного банку даних.

{Абзац перший пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Дата взяття дитини на регіональний облік зазначається в Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені, а також в анкеті разом з регіональним обліковим номером.

У разі потреби в уточненні відомостей про дитину надсилається запит до служби у справах дітей за місцем складення анкети. У таких випадках строк взяття дитини на регіональний облік продовжується, але не більш як на 10 робочих днів.

Якщо на підставі поданих документів встановлено, що дитина не може бути усиновлена, або в анкеті чи документах виявлені виправлення, неточності, два примірники анкети разом з документами повертаються службі у справах дітей, яка їх склала, з відповідними роз'ясненнями.

{Абзац четвертий пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

11. Служба у справах дітей районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради після надходження анкети, повернутої їй відповідно до [пунктів 10 і 14](#) цього Порядку, анулює анкету, про що складається відповідний акт.

Інформація про анулювання анкети заноситься до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені, та Єдиного банку даних.

12. У разі коли протягом місяця перебування дитини на регіональному обліку ніхто не виявив бажання її усиновити або не виявилось осіб, які бажають взяти під опіку чи піклування, один примірник анкети разом з документами, підписаний керівником (заступником керівника) уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, начальником (заступником начальника) служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації, передається до Державної служби у справах дітей.

{Абзац перший пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#), [№ 603 від 10.07.2019](#), [№ 528 від 09.05.2025](#)}

Анкета не передається до Державної служби у справах дітей у разі, коли протягом строку перебування дитини на регіональному обліку:

{Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

1) виявилися громадяни, які бажають її усиновити і отримали позитивний висновок районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини;

{Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

2) серед осіб, що перебувають на обліку потенційних опікунів та піклувальників, виявилася особа, яка бажає взяти її під опіку чи піклування, про що до районної у м.м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради або суду нею подано відповідну заяву та документи. Рішення про призначення опіки чи піклування приймається районною у м.м. Києві та Севастополі держадміністрацією, виконавчим органом міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради протягом одного місяця з дня отримання відповідної заяви та документів.

{Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#); в редакції Постанов КМ [№ 603 від 10.07.2019](#), [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Якщо протягом місяця після отримання висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини кандидати в усиновлювачі не звернулися до суду із заявою про усиновлення дитини або суд постановив рішення про відмову в усиновленні дитини чи районна у м.м. Києві та Севастополі держадміністрація, виконавчий орган міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради або суд прийняв рішення про відмову в установленні опіки чи піклування складається пояснення за [формою](#), затвердженою Державною службою у справах дітей, яке разом з анкетною передається до Державної служби у справах дітей.

{Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 348 від 14.04.2021](#)}

12¹. У разі наявності у дитини захворювання, внесеного до спеціального переліку хвороб, затвердженого МОЗ (далі - перелік захворювань), службою у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації за місцем взяття дитини на регіональний облік протягом трьох робочих днів надсилається клопотання регіональному управлінню охорони здоров'я для проведення додаткового медичного обстеження в лікувально-профілактичному закладі обласного чи державного рівня. Додаткове медичне обстеження дитини проводиться у присутності законного представника дитини або представника органу опіки та піклування (за довіреністю) протягом п'яти робочих днів з дати надходження клопотання. У разі необхідності строк може бути продовжено до завершення всіх обов'язкових медичних досліджень, але не більше ніж на три місяці.

{Абзац перший пункту 12¹ із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Висновок про стан здоров'я, фізичний і розумовий розвиток дитини, виданий лікувально-профілактичним закладом за результатами такого обстеження, додається до анкети. Кожний примірник висновку містить примітку з відомостями про законного представника дитини або представника органу опіки та піклування, у присутності якого проведено додаткове медичне обстеження, та його підписом.

{Абзац другий пункту 12¹ із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

У разі підтвердження у дитини захворювання, яке внесено до переліку захворювань, один примірник анкети разом із документами, підписаний керівником (заступником керівника) уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, начальником (заступником начальника) служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації, надсилається Державній службі у справах дітей без дотримання строку перебування дитини на регіональному обліку.

{Абзац третій пункту 12¹ із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

{Порядок доповнено пунктом 12¹ згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

13. Державна служба у справах дітей протягом десяти робочих днів перевіряє правильність оформлення анкети разом з документами, бере дитину, яка може бути усиновлена, на централізований облік і заносить відомості про неї до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені. Дата взяття дитини на централізований облік заноситься до Єдиного банку даних.

{Абзац перший пункту 13 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#), [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

Дата взяття дитини на централізований облік зазначається в Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені, а також в анкеті разом з централізованим обліковим номером.

У разі потреби в уточненні відомостей про дитину Державна служба у справах дітей надсилає запити до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служб у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій або служби у справах дітей, де дитина перебуває на місцевому обліку. У таких випадках строк взяття дитини на централізований облік продовжується, але не більш як на 20 робочих днів.

Якщо на підставі поданих документів встановлено, що дитина не може бути усиновлена, або в анкеті чи документах виявлені виправлення, неточності, анкета разом з документами повертається відповідно до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації з відповідними роз'ясненнями.

{Абзац четвертий пункту 13 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

14. Уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служба у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації після надходження анкети, повернутої їм відповідно до [пункту 13](#) цього Порядку, знімають дитину з регіонального обліку, про що робиться відповідний запис у Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені, та повертають два примірники анкети службі у справах дітей, яка їх склала, для анулювання.

15. У разі зміни місця проживання (перебування), форми влаштування, статусу дитини, яка може бути усиновлена, служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини протягом п'яти робочих днів письмово повідомляє про це службу у справах дітей, де дитина перебуває на місцевому обліку, а також уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, службу у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації. До повідомлення, що адресується службі у справах дітей, де дитина перебуває на місцевому обліку, додаються копії документів про зміну місця проживання (перебування), форми влаштування, статусу дитини, засвідчені в установленому порядку.

{Абзац перший пункту 15 в редакції Постанови КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Зазначену інформацію про дитину служба у справах дітей за місцем взяття дитини на місцевий облік протягом доби після її надходження вносить до Єдиного банку даних.

16. Після закінчення річного строку перебування дитини на місцевому обліку служба у справах дітей за місцем взяття дитини на такий облік надсилає протягом п'яти робочих днів уповноваженому органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань

дітей, службі у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації і Державній службі у справах дітей таку уточнену інформацію про дитину: висновок про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини, відомості про місце її проживання (перебування) та нову фотокартку дитини. Уточнена інформація про дитину вноситься до Єдиного банку даних протягом трьох робочих днів після надходження.

У подальшому висновок про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини, відомості про місце проживання (перебування) подаються та поновлюються в Єдиному банку даних щороку до досягнення дитиною семи років, а також після досягнення 10 і 13 років. Фотокартки дитини поновлюються щороку до досягнення дитиною семи років, а також після досягнення дитиною 10, 13 і 16 років. У разі істотних змін у стані здоров'я або зовнішності дитини необхідна інформація або фотокартка дитини невідкладно подається та вноситься до Єдиного банку даних.

{Абзац другий пункту 16 в редакції Постанови КМ [№ 636 від 31.05.2022](#)}

Інша уточнена інформація про дитину до Єдиного банку даних вноситься постійно.

{Пункт 16 в редакції Постанови КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

16¹. Анкета дитини може бути анульована службою у справах дітей, яка її склала, у разі:

отримання анкети, повернутої відповідно до [пунктів 10 і 14](#) цього Порядку;

виявлення факту:

- повторного складення анкети на одну і ту ж дитину;
- безпідставного складення анкети на дитину.

Анулювання анкети є підставою для зняття дитини з місцевого, регіонального та централізованого обліку.

{Порядок доповнено пунктом 16¹ згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

17. Діти знімаються з місцевого, регіонального та централізованого обліку в разі:

- 1) усиновлення;
- 2) поновлення батьківських прав батька, матері;
- 3) поновлення дієздатності батька, матері;
- 4) встановлення, визнання батьківства;
- 5) установлення опіки чи піклування, якщо відсутня згода опікуна чи піклувальника на усиновлення;
- 6) відкликання батьками згоди на усиновлення;
- 7) скасування рішень суду про позбавлення батьківських прав, визнання батьків недієздатними, безвісно відсутніми, оголошення батьків померлими;
- 8) набуття дитиною чи надання їй повної цивільної дієздатності;
- 9) досягнення повноліття;
- 10) смерті;
- 11) анулювання анкети службою у справах дітей, яка її склала.

{Пункт 17 доповнено підпунктом 11 згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Діти також знімаються з регіонального обліку в разі отримання уповноваженим органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, службою у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації анкети, повернутої Державною службою у справах дітей відповідно до [пункту 13](#) цього Порядку.

{Пункт 17 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Зняття дитини з місцевого обліку здійснюється протягом трьох робочих днів після отримання службою у справах дітей документів, які є підставою для такого зняття.

{Пункт 17 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Повідомлення про зняття дитини з місцевого обліку надсилається до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації протягом п'яти робочих днів після зняття дитини з обліку.

{Пункт 17 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Зняття дитини з регіонального обліку здійснюється протягом трьох робочих днів після отримання службою у справах дітей повідомлення про зняття дитини з місцевого обліку.

{Пункт 17 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Повідомлення про зняття дитини з регіонального обліку надсилається до Державної служби у справах дітей щомісяця до 10 числа місяця, що настає за тим, у якому дитину знято з такого обліку.

{Пункт 17 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Інформація про зняття дитини з місцевого, регіонального та централізованого обліку заноситься до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені, та Єдиного банку даних.

{Пункт 17 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Анкети дітей, знятих з обліку з підстав, передбачених [підпунктами 1-8](#) цього пункту, зберігаються службами у справах дітей та Державною службою у справах дітей до досягнення дитиною вісімнадцяти років, після чого знищуються, про що складається акт згідно з [додатком 14](#).

{Абзац дев'ятнадцятий пункту 17 в редакції Постанови КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Анкети дітей, знятих з обліку з підстав, передбачених [підпунктами 9-11](#) цього пункту, знищуються після зняття дитини з обліку, про що складається акт згідно з [додатком 14](#).

{Абзац двадцятий пункту 17 в редакції Постанови КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

18. Діти поновлюються на місцевому, регіональному та централізованому обліку в разі:

- 1) визнання усиновлення недійсним;
- 2) скасування усиновлення;
- 2¹) позбавлення усиновлювача батьківських прав;

{Пункт 18 доповнено підпунктом 2¹ згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

3) припинення опіки, піклування або звільнення опікуна, піклувальника від виконання повноважень;

4) надання опікуном, піклувальником згоди на усиновлення дитини;

5) смерті опікуна, піклувальника.

Поновлення дитини на місцевому, регіональному та централізованому обліку здійснюється з дати настання зазначених обставин.

Підставою для поновлення дитини на місцевому, регіональному та централізованому обліку є записи про взяття та зняття дитини з обліку у Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені.

До строку перебування дитини на місцевому, регіональному та централізованому обліку включається час, протягом якого дитина перебувала на відповідному обліку до її поновлення.

19. У разі настання обставин, передбачених підпунктами 1-5 пункту 18 цього Порядку, служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини з'ясовує, де дитина перебувала на місцевому обліку, та інформує відповідну службу у справах дітей про необхідність поновлення дитини на місцевому обліку.

Служба у справах дітей за місцем перебування дитини на місцевому обліку протягом п'яти робочих днів вносить відомості про дитину до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені, з приміткою "Дитина поновлена на обліку", складає обліково-статистичну картку - в Єдиному банку даних.

{Абзац другий пункту 19 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 576 від 01.06.2023](#)}

Після закінчення місячного строку перебування дитини на місцевому обліку (з урахуванням часу перебування дитини на місцевому обліку до зняття з нього) з Єдиного банку даних роздруковуються три примірники анкети, які оформлюються відповідно до пункту 9 цього Порядку, два з яких невідкладно передаються відповідно до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації для поновлення дитини на регіональному обліку або взяття її на такий облік. До анкети додаються копії документів, на підставі яких здійснено поновлення дитини на обліку, повідомлення про поновлення дитини на місцевому обліку із зазначенням періоду її перебування на такому обліку до поновлення на ньому.

{Абзац третій пункту 19 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

Уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій поновлюють дитину в установленому порядку на регіональному обліку відповідно до пункту 10 цього Порядку. Про поновлення дитини на регіональному обліку в Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені, робиться примітка "Дитина поновлена на обліку".

Після закінчення місячного строку перебування дитини на регіональному обліку (з урахуванням часу перебування дитини на регіональному обліку до її зняття з такого обліку) один примірник анкети разом з документами, підписаний керівником (заступником керівника) уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, начальником (заступником начальника) служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації,

передається до Державної служби у справах дітей для поновлення дитини на централізованому обліку або взяття її на такий облік. До анкети додається повідомлення про поновлення дитини на регіональному обліку із зазначенням періоду її перебування на такому обліку до поновлення на ньому.

{Абзац п'ятий пункту 19 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#), [№ 528 від 09.05.2025](#)}

Державна служба у справах дітей поновлює дитину на централізованому обліку відповідно до [пункту 13](#) цього Порядку. Про поновлення дитини на централізованому обліку в Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені, робиться примітка "Дитина поновлена на обліку".

20. У разі відсутності інформації про перебування дитини на місцевому обліку служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини, щодо якої настали обставини, передбачені [підпунктами 1-5](#) пункту 18 цього Порядку, вживає заходів до взяття дитини на місцевий облік відповідно до [пункту 7](#) цього Порядку.

{Пункт 20¹ виключено на підставі Постанови КМ [№ 907 від 16.08.2022](#)}

{Пункт 20² виключено на підставі Постанови КМ [№ 907 від 16.08.2022](#)}

{Пункт 20³ виключено на підставі Постанови КМ [№ 907 від 16.08.2022](#)}

{Пункт 20⁴ виключено на підставі Постанови КМ [№ 907 від 16.08.2022](#)}

Облік громадян України, які постійно проживають на території України і бажають усиновити дитину

21. Облік громадян України, які постійно проживають на території України і бажають усиновити дитину, ведеться службами у справах дітей районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, міських, районних у місті (у разі утворення), сільських, селищних рад за місцем проживання таких громадян.

{Пункт 21 в редакції Постанови КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

21¹. Громадяни України, які бажають усиновити дитину, мають право отримати консультацію щодо процедури усиновлення дитини шляхом подання відповідної заяви для прийому безпосередньо до служби у справах дітей районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради, сільської, селищної ради за місцем свого проживання, у тому числі в онлайн-режимі з використанням електронних засобів комунікації або через Єдиний державний вебпортал електронних послуг та інтегровані з ним інформаційні системи Мінсоцполітики, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

{Абзац перший пункту 21¹ із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

Під час консультації заявникам роз'яснюється процедура усиновлення, його правові наслідки як для дитини, так і для усиновлювача, права і обов'язки усиновлювачів, порядок здійснення нагляду за умовами проживання і виховання усиновленої дитини як на території України, так і за її межами, контролю за цільовим використанням допомоги при усиновленні дитини.

{Порядок доповнено пунктом 21¹ згідно з Постановою КМ [№ 636 від 31.05.2022](#)}

22. Громадяни України, які бажають усиновити дитину, звертаються із заявою про взяття їх на облік кандидатів в усиновлювачів до служби у справах дітей районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення),

сільської, селищної ради ради за місцем проживання та подають разом з нею такі документи:

{Абзац перший пункту 22 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

1) копію документа, що посвідчує особу;

2) копію реєстраційного номера облікової картки платника податків з Державного реєстру фізичних осіб - платників податків або інформація про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу) (за наявності);

3) копію документу, де зазначено унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);

4) довідку про заробітну плату за останніх шість місяців або відомості з Державного реєстру фізичних осіб - платників податків про суми виплачених доходів та утриманих податків, або довідка про подану декларацію про майновий стан і доходи за попередній календарний рік.

У разі коли усиновлювачами є подружжя, довідку про заробітну плату за останніх шість місяців або відомості з Державного реєстру фізичних осіб - платників податків про суми виплачених доходів та утриманих податків, або довідку про подану декларацію про майновий стан і доходи, може подавати один із подружжя, який має постійний дохід;

5) копію свідоцтва про шлюб або витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про шлюб (для осіб, які перебувають у шлюбі);

6) висновок про стан здоров'я кожного заявника, складений за формою згідно з [додатком 3](#);

7) документ про наявність чи відсутність судимості для кожного заявника, виданий територіальним центром з надання сервісних послуг МВС;

{Абзац дев'ятий пункту 22 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 907 від 16.08.2022](#)}

8) копію документа, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням;

9) згоду другого з подружжя на усиновлення дитини (у разі усиновлення одним із подружжя), якщо інше не передбачено законодавством, справжність підпису на якій засвідчено нотаріально.

Заяву може бути подано в паперовій формі безпосередньо під час особистого прийому в службі у справах дітей або в електронній формі через Єдиний державний вебпортал електронних послуг та інтегровані з ним інформаційні системи Мінсоцполітики, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування відповідно до [пункту 22¹](#) цього Порядку. У заяві зазначається адреса проживання заявника (за наявності кількох місць проживання - адреса кожного з них), дані паспорта громадянина України, номер телефону та адреса електронної пошти.

У разі коли один із подружжя не може особисто з'явитися до служби у справах дітей для написання заяви, його заяву, справжність підпису на якій засвідчено нотаріально, може подати дружина (чоловік).

Копії документів, зазначених у підпунктах 1, 2, 3, 5 і 8 цього пункту, засвідчуються працівником служби у справах дітей, який здійснює приймання документів.

У разі усиновлення дитини одним із подружжя висновок про стан здоров'я та документ про наявність чи відсутність судимості подаються кожним із подружжя.

Заява вважається поданою, якщо до неї додані всі документи, зазначені в цьому пункті. Витребування у заявників документів, не зазначених у цьому пункті, не допускається.

Строк дії документів становить один рік з дня їх видачі, якщо інше не передбачено законодавством.

{Пункт 22 в редакції Постанов КМ [№ 603 від 10.07.2019](#), [№ 636 від 31.05.2022](#)}

22¹. Громадяни України, які бажають усиновити дитину, мають право подати заяву про взяття їх на облік кандидатів в усиновлювачі в електронній формі через Єдиний державний вебпортал електронних послуг (далі - електронна заява) у разі, коли вони пройшли електронну ідентифікацію та автентифікацію з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, кваліфікованого електронного підпису або інших засобів електронної ідентифікації, які дають змогу однозначного встановлення особи.

Обов'язковими додатками до заяви є документи, визначені підпунктами 2-8 пункту 22 цього Порядку. У разі наявності технічної можливості такі документи (у тому числі у вигляді відомостей) передаються в електронній формі шляхом інформаційної взаємодії з відповідними базами даних, державними реєстрами та інформаційними системами в особистому кабінеті заявника на Єдиному державному вебпорталі електронних послуг.

Якщо один або кілька документів, визначених підпунктами 2-8 пункту 22 цього Порядку, відсутні у відповідних базах даних, державних реєстрах та інформаційних системах, заявник додає до електронної заяви їх скановані копії.

Заявники, які перебувають в шлюбі та бажають усиновити дитину, подають спільну електронну заяву та документи, визначені підпунктами 2-8 пункту 22 цього Порядку, для кожного з подружжя відповідно до абзаців другого та третього цього пункту.

У разі коли заявник перебуває в шлюбі, у своїй електронній заяві він зазначає про згоду другого з подружжя на усиновлення дитини (у разі усиновлення дитини одним із подружжя), якщо інше не передбачено законодавством, а також додає скановані копії висновку про стан здоров'я та документа про наявність чи відсутність судимості другого з подружжя. Про це заявником робиться відмітка в електронній заяві.

На електронну заяву та скановані копії документів заявником накладається його кваліфікований електронний підпис, а також кваліфікований електронний підпис другого з подружжя, якщо заявник перебуває в шлюбі.

Електронна заява, подана через Єдиний державний вебпортал електронних послуг, надсилається через інтегровані з ним інформаційні системи Мінсоцполітики, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування до служби у справах дітей за місцем проживання заявника.

Копія документа, що посвідчує особу заявника (з одночасним пред'явленням його оригіналу), оригінали документів, скановані копії яких подано разом із електронною заявою, передаються заявником працівнику служби у справах дітей під час обстеження його житлово-побутових умов, передбаченого пунктами 25¹ і 25² цього Порядку. Про згоду заявника надати оригінали документів для проведення перевірки робиться відмітка в електронній заяві.

За результатами реєстрації електронної заяви в інформаційних системах Мінсоцполітики заявнику в особистий кабінет на Єдиному державному вебпорталі електронних послуг надсилаються реєстраційні реквізити цієї заяви та підписаний службою у справах дітей акт про ознайомлення заявників з порядком та умовами усиновлення, правами і обов'язками кандидатів в усиновлювачі, усиновлювачів, правовими наслідками усиновлення, порядком здійснення контролю за умовами проживання і виховання усиновленої дитини, цільовим використанням допомоги при усиновленні дитини для його підписання заявником шляхом накладення кваліфікованого електронного підпису.

{Порядок доповнено пунктом 22¹ згідно з Постановою КМ [№ 636 від 31.05.2022](#)}

23. Під час приймання документів у паперовій формі заявникам роз'яснюються порядок та умови усиновлення, права і обов'язки кандидатів в усиновлювачі, усиновлювачів, правові наслідки усиновлення, порядок здійснення нагляду за умовами проживання і виховання усиновленої дитини як на території України, так і за її межами, про що складається акт за формою, затвердженою Мінсоцполітики, у двох примірниках, один з яких у разі виїзду усиновленої дитини за межі України надсилається до МЗС.

{Абзац перший пункту 23 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 636 від 31.05.2022](#)}

Служба у справах дітей доводить заявникам до відома інформацію про те, що контроль за цільовим використанням допомоги під час усиновлення дитини здійснюється в порядку, визначеному Мінсоцполітики.

{Пункт 23 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

{Пункт 23 в редакції Постанов КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#), [№ 313 від 06.08.2014](#)}

24. Громадяни України, які бажають усиновити дитину, проходять курс підготовки з питань виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за програмою, затвердженою Мінсоцполітики, крім випадків, коли заявники є родичами дитини, її опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями.

{Пункт 24 в редакції Постанови КМ [№ 636 від 31.05.2022](#)}

25. Служба у справах дітей протягом п'яти робочих днів після надходження електронної заяви або заяви у паперовій формі та всіх документів та/або відомостей, зазначених у [пунктах 22 і 22¹](#) цього Порядку, перевіряє документи щодо відповідності вимогам законодавства.

Документи, що надійшли разом із електронною заявою шляхом інформаційної взаємодії з відповідними базами даних, державними реєстрами та інформаційними системами в особистому кабінеті заявника на Єдиному державному вебпорталі електронних послуг, перевірки не підлягають.

Скановані копії документів, додані заявником або заявниками до електронної заяви, підлягають перевірці щодо відповідності оригіналам під час обстеження житлово-побутових умов заявника або заявників.

Під час обстеження житлово-побутових умов заявник передає службі у справах дітей згоду другого з подружжя на усиновлення дитини (у разі усиновлення одним із подружжя), якщо інше не передбачено законодавством, справжність підпису на якій засвідчено нотаріально.

Про результати перевірки документів служба у справах дітей інформує заявника в електронній формі з одночасним повідомленням за допомогою телефонного зв'язку.

У разі коли документи, зазначені у [пунктах 22 і 22¹](#) цього Порядку, подано не в повному обсязі, служба у справах дітей інформує заявника про необхідність подання таких документів.

{Пункт 25 в редакції Постанов КМ [№ 603 від 10.07.2019](#), [№ 636 від 31.05.2022](#)}

25¹. У разі коли заявники є родичами дитини, її опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями, служба у справах дітей протягом п'яти робочих днів після проведення перевірки документів, зазначених у [пунктах 22 і 22¹](#) цього Порядку, поданих разом з електронною заявою або заявою у паперовій формі, у разі відповідності їх законодавству:

проводить обстеження житлово-побутових умов заявників, за результатами якого складає акт, про що вносить відповідну інформацію до Єдиного банку даних;

{Абзац другий пункту 25¹ із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 907 від 16.08.2022](#), [№ 528 від 09.05.2025](#)}

під час обстеження або особистого прийому проводить бесіду із заявниками, з'ясовує мотиви усиновлення, ставлення до виховання дітей. Якщо усиновлення здійснюється одним із подружжя, з'ясовуються причини, за яких другий з подружжя не бажає бути усиновлювачем, та його ставлення до намірів дружини (чоловіка) усиновити дитину;

розглядає питання про можливість заявників бути усиновлювачами та готує відповідний висновок.

У разі надання позитивного висновку служба у справах дітей бере заявника на облік кандидатів в усиновлювачі із внесенням даних про них до Книги обліку кандидатів в усиновлювачі, яка ведеться за формою згідно з [додатком 4](#), та Єдиного банку даних.

Про те, що заявники є родичами, опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями дитини, яку мають намір усиновити, вони роблять відмітку в своїй заяві.

{Порядок доповнено пунктом 25¹ згідно з Постановою КМ [№ 636 від 31.05.2022](#)}

25². У разі коли заявники не є родичами дитини, її опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями, служба у справах дітей протягом п'яти робочих днів після проведення перевірки документів, зазначених у [пунктах 22 і 22¹](#) цього Порядку, поданих разом з електронною заявою або заявою у паперовій формі, у разі відповідності їх законодавству:

проводить обстеження житлово-побутових умов заявників, за результатами якого складає акт, про що вносить відповідну інформацію до Єдиного банку даних;

{Абзац другий пункту 25² із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

під час обстеження або особистого прийому проводить бесіду із заявниками, з'ясовує мотиви усиновлення, ставлення до виховання дітей. Якщо усиновлення здійснюється одним із подружжя, з'ясовуються причини, за яких другий з подружжя не бажає бути усиновлювачем, та його ставлення до намірів дружини (чоловіка) усиновити дитину.

У разі відповідності наданих документів/відомостей та житлово-побутових умов заявника вимогам законодавства працівник служби у справах дітей подає до обласного, Київського міського центру соціальних служб електронний запит щодо проходження заявником курсу підготовки з питань виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Обласний, Київський міський центр соціальних служб протягом трьох робочих днів інформує службу у справах дітей про наявні можливості та найближчі дати навчання, про що працівник служби у справах дітей повідомляє заявнику або заявникам та надає направлення в електронній або паперовій формі на проходження курсу підготовки з питань виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, із зазначенням закладу, установи чи організації, що буде проводити навчання.

Протягом п'яти робочих днів після завершення курсу підготовки з питань виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, заклад, установа чи організація, що його проводили, видають заявнику/заявникам довідку про проходження курсу підготовки з питань виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за формою, затвердженою Мінсоцполітики, надсилають електронною поштою її копію до служби у справах дітей, що видала направлення на проходження курсу підготовки, з одночасним інформуванням за допомогою засобів фіксованого або мобільного зв'язку. Строк дії довідки про проходження курсу підготовки з питань виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, становить 24 місяці. У разі зміни форми довідки про проходження курсу підготовки з питань виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та до закінчення строку її дії за бажанням заявника/заявників заклад, установа чи організація на підставі заяви видають довідку нового зразка без проходження навчання.

{Абзац шостий пункту 25² в редакції Постанови КМ [№ 331 від 22.03.2024](#)}

За результатами перевірки документів, проходження курсу підготовки з питань виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та обстеження житлово-побутових умов заявника або заявників служба у справах дітей розглядає питання про можливість заявника або заявників бути усиновлювачами та протягом п'яти робочих днів готує відповідний висновок.

У разі надання позитивного висновку служба у справах дітей бере заявника на облік кандидатів в усиновлювачі із внесенням даних про них до Книги обліку кандидатів в усиновлювачі, яка ведеться за формою згідно з [додатком 4](#), та Єдиного банку даних. Про взяття на облік служба у справах дітей повідомляє заявнику в електронній формі з одночасним повідомленням за допомогою телефонного зв'язку.

{Порядок доповнено пунктом 25² згідно з Постановою КМ [№ 636 від 31.05.2022](#)}

26. Заявники не беруться на облік кандидатів в усиновлювачі, у разі коли:

вони вже перебувають на обліку кандидатів в усиновлювачі в одній із служб у справах дітей;

подані документи не відповідають вимогам, визначеним у [пункті 22](#) цього Порядку;

у поданих документах є виправлення або дописки, не завірені в установленому порядку;

заявники (один з них) не можуть бути усиновлювачами з підстав, зазначених у [статті 212](#) Сімейного кодексу України;

різниця у віці між дитиною, яку бажають усиновити, та заявниками становить менш як 15 років;

сума сукупного доходу на кожного члена сім'ї з урахуванням дітей, які усиновлюються менша, ніж установлений законодавством прожитковий мінімум;

житлове приміщення заявників перебуває в незадовільному санітарно-гігієнічному стані;

у житловому приміщенні заявників неможливо влаштувати місце для занять і окреме спальне місце для дитини;

під час обстеження житлово-побутових умов заявників та бесіди з ними або у процесі вивчення їх документів виявлено обставини чи умови, які можуть мати негативні наслідки для виховання і розвитку дитини;

вони відмовилися від підписання акта, передбаченого [пунктом 23](#) цього Порядку;

{Дію абзацу дванадцятого пункту 26 зупинено на період до 1 вересня 2020 р. згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)} заявники, крім родичів дитини, її опікуна, піклувальника, прийомних батьків, батьків-вихователів, відмовилися пройти або не пройшли підготовку з питань виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що підтверджується довідкою.

Про відмову у взятті на облік кандидатів в усиновлювачі заявникам надається обґрунтована відповідь у письмовій формі протягом десяти робочих днів після надходження заяви та документів, зазначених у [пункті 22](#) цього Порядку.

{Пункт 26 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

27. Висновок про можливість бути усиновлювачами оформляється у строки, передбачені [пунктами 25¹ і 25²](#) цього Порядку, згідно з визначеними Мінсоцполітики вимогами на бланку служби у справах дітей, пронумеровується, прошнуровується, підписується її керівником, засвідчується печаткою та видається кандидатам в усиновлювачі.

{Абзац перший пункту 27 в редакції Постанови КМ [№ 576 від 01.06.2023](#)}

Разом із висновком повертаються пронумеровані, прошнуровані, скріплені печаткою та завірені підписом керівника служби у справах дітей документи, подані кандидатами в усиновлювачі, із зазначенням служби у справах дітей, в якій вони перебувають на обліку, та облікового номера.

Строк дії висновку про можливість бути усиновлювачами становить один рік з дати видачі і може бути продовжений, але не більше як на один рік.

{Абзац третій пункту 27 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Якщо протягом дії висновку про можливість бути усиновлювачами закінчився строк дії документів, зазначених у [підпунктах 4, 6, 7 і 8](#) пункту 22 цього Порядку, кандидати в усиновлювачі поновлюють їх і додають до документів, повернутих службою у справах дітей.

{Абзац четвертий пункту 27 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 636 від 31.05.2022](#)}

Для підтвердження можливості бути усиновлювачами кандидати в усиновлювачі протягом п'яти робочих днів з дати поновлення документів подають їх оригінали та копії до служби у справах дітей за місцем обліку. Оригінали документів повертаються кандидатам в усиновлювачі, а поновлена інформація щодо них вноситься до Єдиного банку даних.

Якщо протягом строку дії висновку про можливість бути усиновлювачами кандидати в усиновлювачі не здійснили усиновлення, вони можуть звернутися до служби у справах дітей за місцем взяття їх на облік із заявою про продовження строку дії зазначеного висновку. Заява подається кандидатами в усиновлювачі не пізніше ніж за десять робочих днів до закінчення одного року з дати видачі висновку. До заяви додаються документи,

зазначені у [пункті 22](#) цього Порядку. Заява та документи/відомості можуть бути подані в паперовій формі безпосередньо під час особистого прийому в службі у справах дітей або в електронній формі через Єдиний державний вебпортал електронних послуг та інтегровані з ним інформаційні системи Мінсоцполітики, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування відповідно до [пункту 22](#) цього Порядку. Служба у справах дітей перевіряє подані документи, складає акт обстеження житлово-побутових умов заявників та готує довідку про продовження строку дії висновку про можливість бути усиновлювачами за [формою](#), затвердженою Мінсоцполітики, або в разі виявлення обставин, що унеможливають усиновлення, письмово повідомляє заявникам про відмову у продовженні зазначеного строку. Документи, подані кандидатами в усиновлювачі, пронумеровані, прошнуровані, скріплені печаткою та завірені підписом керівника служби у справах дітей, повертаються заявникам.

{Абзац шостий пункту 27 в редакції Постанови КМ [№ 636 від 31.05.2022](#)}

Строк дії висновку про можливість бути усиновлювачами продовжується не пізніше ніж за п'ять робочих днів до закінчення строку його дії, що підтверджується видачею довідки про продовження строку дії такого висновку. У разі коли такий строк не продовжується, кандидатам в усиновлювачі повідомляється про відмову у продовженні строку дії такого висновку.

Довідка про продовження строку дії висновку про можливість бути усиновлювачами або повідомлення про відмову у продовженні зазначеного строку оформляється на бланку служби у справах дітей, підписується її керівником та засвідчується печаткою.

{Пункт 27 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

28. Служба у справах дітей за місцем взяття на облік кандидатів в усиновлювачі формує їх особову справу, в якій зберігаються:

заява про взяття на облік кандидатів в усиновлювачі;

копія паспорта громадянина України, копія паспорта іноземця чи іншого документа, що посвідчує особу;

копія свідоцтва про шлюб або витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про шлюб, якщо кандидати в усиновлювачі перебувають у шлюбі;

{Абзац четвертий пункту 28 в редакції Постанови КМ [№ 636 від 31.05.2022](#)}

копія акта обстеження житлово-побутових умов зазначених кандидатів;

копія висновку про можливість бути усиновлювачами;

копія довідки про продовження строку дії висновку про можливість бути усиновлювачами;

реєстраційна картка кандидатів в усиновлювачі, роздрукована з Єдиного банку даних, із зазначенням строку дії документів, поданих кандидатами в усиновлювачі.

29. Кандидати в усиновлювачі знімаються з обліку в разі:

1) усиновлення дитини;

2) закінчення строку дії висновку про можливість бути усиновлювачем, якщо такі кандидати не звернулися із заявою про продовження строку його дії;

2¹) відмова кандидатів в усиновлювачі від усиновлення дитини, яку було передано їм під опіку, піклування з подальшим усиновленням, відповідно до [пунктів 79¹, 125](#) цього Порядку;

{Пункт 29 доповнено підпунктом 2¹ згідно з Постановою КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

3) подання кандидатами в усиновлювачі заяви про зняття з обліку в паперовій або електронній формі через Єдиний державний вебпортал електронних послуг (із накладенням на неї свого кваліфікованого електронного підпису);

4) з'ясування або виникнення обставин, що унеможливають усиновлення;

5) закінчення строку дії документів, якщо вони не поновлені протягом двомісячного строку.

Служба у справах дітей в паперовій або електронній формі повідомляє кандидатам в усиновлювачі про зняття їх з обліку з підстав, передбачених [підпунктами 2-5](#) цього пункту.

Інформація про зняття кандидатів в усиновлювачі з обліку вноситься до Книги обліку кандидатів в усиновлювачі та Єдиного банку даних.

Після зняття з обліку кандидатів в усиновлювачі до їх особової справи додається копія рішення суду про усиновлення дитини чи інший документ, на підставі якого проведено зняття з обліку.

Після усиновлення дитини особова справа кандидатів в усиновлювачі зберігається службою у справах дітей за місцем обліку кандидатів до досягнення усиновленою дитиною 18 років, після чого знищується, про що складається акт згідно з [додатком 15](#).

Особова справа кандидатів в усиновлювачі, знятих з обліку з підстав, передбачених [підпунктами 2-5](#) цього пункту, зберігається службою у справах дітей за місцем обліку кандидатів в усиновлювачі протягом року, після чого знищується, про що складається акт згідно з [додатком 15](#).

{Пункт 29 в редакції Постанови КМ [№ 636 від 31.05.2022](#)}

30. Ведення обліку іноземців, які перебувають у шлюбі з громадянами України і постійно проживають на території України, що підтверджується посвідкою на постійне проживання в Україні, виданою територіальними органами чи підрозділами ДМС, та усиновлення ними дитини здійснюється в порядку, встановленому для громадян України, які проживають на території України.

{Абзац перший пункту 30 в редакції Постанови КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

Для перевірки іноземців, які перебувають у шлюбі з громадянами України і постійно проживають на території України, на предмет наявності або відсутності інформації компрометуючого характеру в правоохоронних органах держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають, і Генеральному секретаріаті Інтерполу служба у справах дітей протягом п'яти робочих днів надсилає повідомлення до Державної служби у справах дітей.

{Пункт 30 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

До повідомлення додаються копія паспорта іноземця з перекладом на українську мову і засвідчена нотаріально письмова згода заявника на отримання інформації про нього в Генеральному секретаріаті Інтерполу та правоохоронних органах держави, громадянином якої є іноземець, та держави, на території якої він проживає.

{Пункт 30 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

Державна служба у справах дітей протягом десяти робочих днів після надходження повідомлення надсилає запит до Національної поліції.

{Пункт 30 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 20 від 06.01.2010; із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 1123 від 02.11.2011, № 437 від 13.07.2016}

Національна поліція проводить перевірку заявників відповідно до пункту 35¹ цього Порядку та надсилає відповідь по суті запиту службі у справах дітей, яка розглядає питання про взяття заявників на облік кандидатів в усиновлювачі.

{Пункт 30 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 20 від 06.01.2010; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 437 від 13.07.2016}

Питання про взяття на облік кандидатів в усиновлювачі та підготовка висновку про можливість подружжя бути усиновлювачами, один з якого є іноземцем, розглядається службою у справах дітей протягом п'яти робочих днів після надходження від Національної поліції результатів перевірки заявників.

{Пункт 30 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 20 від 06.01.2010; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 437 від 13.07.2016}

Повідомлення долучається службою у справах дітей до справи заявників, а його копія видається заявникам для подання до суду. Строк дії повідомлення - один рік з дня його видачі Національним центральним бюро Інтерполу.

{Пункт 30 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 20 від 06.01.2010}

Облік громадян України, які проживають за межами України, та іноземців, які бажають усиновити дитину, що проживає в Україні

31. Облік громадян України, які проживають за межами України, та іноземців, які бажають усиновити дитину, що проживає в Україні, здійснює Державна служба у справах дітей.

32. Порядок та умови прийому громадян України, які проживають за межами України, та іноземців, які бажають усиновити дитину в Україні, для подання ними справ визначає Мінсоцполітики.

33. Громадяни України, які проживають за межами України, та іноземці, які бажають усиновити дитину, що проживає в Україні, подають Державній службі у справах дітей такі документи:

1) нотаріально засвідчену заяву про взяття на облік кандидатів в усиновлювачі, в якій зазначається адреса проживання заявника (за наявності кількох місць проживання - адреса кожного з них), паспортні дані, номер телефону та адреса електронної пошти;

2) копію паспорта громадянина України, копію паспорта іноземця або іншого документа, що посвідчує особу (у чотирьох примірниках);

3) висновок про можливість заявників бути усиновлювачами, що видається компетентним органом країни проживання (у трьох примірниках).

У висновку зазначаються адреса, житлово-побутові умови (кількість спальних кімнат, опис кімнати, визначеної для проживання дитини, кількість осіб, які також проживатимуть у такій кімнаті, їх стать і вік, наявність умов для проживання дитини), біографічні дані, склад сім'ї (кількість осіб, які проживають разом із заявником, ступінь родинного зв'язку, наявність власних дітей), ставлення заявників до усиновлення, проходження підготовки з питань прийняття та виховання усиновленої дитини, попереднє ознайомлення з вимогами щодо усиновлення в Україні дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, інформація щодо раніше усиновлених дітей, їх

стану здоров'я, розвитку, виховання, умов проживання, перебування в сім'ї під соціальним супроводженням після усиновлення дитини. Висновок повинен містити рекомендації щодо кількості, віку, стану здоров'я дітей, яких можуть усиновити заявники, та інформацію щодо можливості усиновлення дитини з інвалідністю. У разі бажання усиновити дитину, яка має інвалідність або інші захворювання, в рекомендаціях щодо стану здоров'я дитини зазначається вичерпний перелік хвороб, за наявності яких заявникам рекомендовано усиновлення дитини. У висновку зазначається, чи можливе усиновлення дитини, яка страждає на хворобу, внесену до переліку захворювань.

Висновок не повинен містити рекомендації щодо усиновлення конкретних дітей та зазначення відомостей про них, за винятком усиновлення родичами дитини, усиновлення братів/сестер раніше усиновленої дитини.

Висновок повинен містити рекомендації щодо заходів з адаптації усиновленої дитини до умов проживання у новому середовищі (мовна адаптація, наявність спеціальних знань, навичок і умов для навчання, розвитку та соціалізації дитини).

У висновку також зазначається інформація про наявність (відсутність) рішень суду щодо визнання заявників недієздатними, позбавлення їх батьківських прав, скасування усиновлення або визнання його недійсним, відібрання у них дітей, а також про факти відмови заявників від виховання власних чи раніше усиновлених дітей.

Компетентний орган, що видає висновок про можливість бути усиновлювачами, зазначає в ньому інформацію щодо мінімального рівня доходу на особу, встановленого для регіону країни перебування заявників, з посиланням на відповідний нормативно-правовий акт, яким визначено такий рівень.

До висновку додається нотаріально засвідчена копія документа, що підтверджує факт укладення договору між усиновлювачами та відповідною організацією з питань усиновлення дітей на території іноземної держави, із зазначенням зобов'язання організації та усиновлювачів щодо своєчасного надання консульській установі чи дипломатичному представництву України звітів, інформації про будь-які надзвичайні випадки, зокрема зміну місця проживання дитини, виникнення можливості скасування усиновлення або передачі на виховання усиновленої дитини іншим іноземцям, закладам для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, відібрання в усиновлювачів дитини, порушення прав і законних інтересів дитини, суттєве погіршення її стану здоров'я, нещасні випадки з усиновленою дитиною та її смерть.

У разі видачі висновку недержавним органом до нього додається:

нотаріально засвідчений документ, що містить інформацію про акредитацію організації з питань усиновлення дітей на території іноземної держави;

копія ліцензії (до кожного екземпляра висновку) на провадження таким органом діяльності, пов'язаної з усиновленням.

Іноземцям, які постійно проживають на території України, що підтверджується посвідкою на постійне проживання в Україні, виданою територіальними органами чи підрозділами ДМС, висновок готує служба у справах дітей районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради за місцем їх проживання;

4) дозвіл компетентного органу країни проживання заявників на в'їзд і проживання усиновленої дитини;

5) нотаріально засвідчене зобов'язання заявника (у двох примірниках), адресоване Державній службі у справах дітей та консульській установі чи дипломатичному представництву України щодо забезпечення:

взяття дитини на облік у відповідній консульській установі чи дипломатичному представництві України (із зазначенням найменування установи, представництва, його адреси) протягом місяця після її в'їзду до країни проживання;

права усиновленої дитини зберігати громадянство України до досягнення нею 18 років;

подання консульській установі чи дипломатичному представництву України не менш як один раз на рік протягом перших трьох років після усиновлення та в подальшому один раз на три роки до досягнення дитиною 18 років звіту про умови проживання та стан здоров'я усиновленої дитини за формою згідно з [додатком 5](#);

надання можливості представникові консульської установи чи дипломатичного представництва України спілкуватися з дитиною;

повідомлення консульській установі чи дипломатичному представництву України про зміну місця проживання усиновленої дитини;

повідомлення протягом 20 робочих днів консульській установі чи дипломатичному представництву України про передачу на виховання усиновленої дитини іншим іноземцям, закладам для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також про відібрання дитини правоохоронними органами та органами соціальної опіки;

повідомлення не пізніше ніж через три дні консульській установі чи дипломатичному представництву України про випадки порушення прав і законних інтересів усиновленої дитини, а також про нещасні випадки з усиновленою дитиною та її смерть.

У зазначеному зобов'язанні зазначається адреса проживання заявника (за наявності кількох місць проживання - адреса кожного з них), паспортні дані, номер телефону та адреса електронної пошти;

6) нотаріально засвідчену письмову згоду другого з подружжя на усиновлення дитини із зазначенням причини усиновлення тільки одним із подружжя (у разі усиновлення дитини одним із подружжя), якщо інше не передбачено законодавством;

7) довідку з місця роботи про заробітну плату за останні шість місяців або копію декларації про доходи за попередній календарний рік, засвідчену органом, який її видав, або нотаріусом;

8) засвідчену нотаріально копію документа про шлюб, зареєстрованого в компетентних органах країни (у двох примірниках);

9) висновок про стан здоров'я кожного заявника, складений за формою згідно з [додатком 3](#);

10) документ про перевірку на території країни проживання фактів наявності чи відсутності судимості для кожного заявника, видану компетентним органом країни проживання;

{Підпункт 10 пункту 33 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 907 від 16.08.2022](#)}

11) засвідчену нотаріально копію документа, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням, із зазначенням його загальної і житлової площі та кількості спальних кімнат;

12) засвідчену нотаріально письмову згоду заявника, який є іноземцем, на отримання інформації про нього в Генеральному секретаріаті Інтерполу та правоохоронних органах держави, громадянином якої є іноземець, та держави, на території якої він проживає (у трьох примірниках), на строк до досягнення усиновленою дитиною 18 років;

13) виданий компетентним органом країни проживання заявника за встановленою формою документ або в разі його відсутності нотаріально засвідчену письмову згоду заявника на обробку персональних даних про нього та усиновлену дитину в усіх компетентних органах країни проживання (у трьох примірниках) на строк до досягнення усиновленою дитиною 18 років;

14) інформацію компетентного органу країни проживання заявника та інформацію консульської установи чи дипломатичного представництва України про своєчасність (несвоєчасність) подання звітів і наявність (відсутність) фактів неналежного виконання обов'язків усиновлювачем, який є іноземцем або громадянином України, що постійно проживає за межами України, у разі повторного усиновлення на території України.

У разі усиновлення дитини одним із подружжя документи, зазначені в підпунктах 2, 9, 10, 12 і 13 цього пункту, подаються кожним із подружжя.

Нотаріально засвідчені заяви про розмір заробітної плати чи інших доходів заявників, наявність у них майна чи права користування майном, інші заяви не замінюють документів, зазначених в цьому пункті.

Справа приймається Державною службою у справах дітей, якщо в ній є всі документи, зазначені в цьому пункті.

Документи, зазначені в підпунктах 1, 3, 5-7, 9, 10, 12-14 цього пункту, подаються в оригіналах. Якщо оригінал документа зберігається органом, який його видав, про що обов'язково зазначається в документі, подається його нотаріально засвідчена копія.

Документи, зазначені в цьому пункті, оформляються в країні проживання заявників. Іноземці, які постійно проживають на території України, що підтверджується посвідкою на постійне проживання в Україні, виданою територіальними органами чи підрозділами ДМС, оформляють документи на території України. Іноземці, які тимчасово проживають на території України, оформляють документи в країні постійного проживання.

{Пункт 33 в редакції Постанов КМ [№ 603 від 10.07.2019](#), [№ 475 від 01.06.2020](#)}

34. Кожен документ (крім копії паспорта громадянина України, копії паспорта іноземця або іншого документа, що посвідчує особу), зазначений у пункті 33 цього Порядку, а також будь-яка заява, звернення громадян України, які проживають за межами України, та іноземців з питань, що стосуються усиновлення, підлягають легалізації у відповідній закордонній дипломатичній установі України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, і подаються до Державної служби у справах дітей разом з їх перекладом на українську мову, що засвідчується в установленому порядку.

Заяви і звернення іноземців, які на законних підставах перебувають на території України, складаються українською мовою та засвідчуються нотаріусом.

Заяви, звернення, які оформлені з порушенням вимог цього пункту, розгляду не підлягають.

35. Строк дії документів, зазначених у пункті 33 (крім підпунктів 12 і 13) цього Порядку, становить один рік з дати їх видачі, якщо інше не передбачено законодавством країни, в якій вони видані (про що зазначається в документі).

На день подання документів Державній службі у справах дітей строк їх подальшої дії повинен становити не менш як шість місяців.

Якщо строк дії документів згідно із законодавством країни, яка їх видала, становить менш як шість місяців, на день подання Державній службі у справах дітей, вони є дійсними. Такі документи поновлюються не пізніше ніж за десять робочих днів до закінчення їх строку дії, оформлюються відповідно до [пункту 34](#) цього Порядку та подаються Державній службі у справах дітей разом із заявою про долучення їх до справи.

Інші документи, зазначені в [пункті 33](#) (крім [підпунктів 12 і 13](#)) цього Порядку, поновлюються лише у разі, коли в період підготовки висновку про доцільність усиновлення дитини або згоди Державної служби у справах дітей на усиновлення дитини закінчився їх строк дії. Такі документи, оформлені відповідно до [пунктів 33 і 34](#) цього Порядку, заявники подають Державній службі у справах дітей разом із заявою про долучення їх до справи.

Якщо відбулися зміни в документах, рекомендаціях і дозволах, поданих компетентними органами країни проживання заявників, заявники протягом двадцяти робочих днів подають Державній службі у справах дітей заяву та поновлені документи, оформлені відповідно до [пунктів 33 і 34](#) цього Порядку.

{Абзац п'ятий пункту 35 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Протягом п'яти робочих днів заява та подані документи розглядаються Державною службою у справах дітей та в разі відповідності вимогам [пунктів 33 і 34](#) цього Порядку долучаються до справи заявників.

{Пункт 35 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

35¹. Державна служба у справах дітей протягом десяти робочих днів з дня прийняття справи надсилає до Національної поліції запит щодо перевірки іноземців на наявність або відсутність інформації компрометуючого характеру в правоохоронних органах держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають, і Генеральному секретаріаті Інтерполу. У разі усиновлення дитини одним із подружжя перевірка проводиться стосовно чоловіка і дружини, крім випадків, передбачених [пунктом 93](#) цього Порядку.

{Абзац перший пункту 35¹ із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#), [№ 437 від 13.07.2016](#)}

До запиту додаються документи, передбачені [підпунктами 2 і 12](#) пункту 33 цього Порядку.

Національна поліція протягом 10 днів після надходження запиту перевіряє заявників щодо перебування їх на обліку в Генеральному секретаріаті Інтерполу та надсилає відповідний запит до правоохоронних органів держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають.

{Абзац третій пункту 35¹ із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 437 від 13.07.2016](#)}

У разі наявності відомостей компрометуючого характеру щодо заявників у Генеральному секретаріаті Інтерполу Національна поліція протягом трьох днів після надходження результатів перевірки інформує про це Державну службу у справах дітей.

{Абзац четвертий пункту 35¹ із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 437 від 13.07.2016](#)}

У разі відсутності таких відомостей Національна поліція протягом 40 днів після надходження запиту інформує Державну службу у справах дітей про відсутність відомостей компрометуючого характеру щодо заявників у Генеральному секретаріаті Інтерполу, а також про результати перевірки заявників правоохоронними органами держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають.

{Абзац п'ятий пункту 35¹ із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 437 від 13.07.2016](#)}

Повідомлення про результати перевірки оформляються на бланку Національного центрального бюро Інтерполу, підписуються його керівником (заступником керівника) та скріплюються печаткою. Повідомлення долучається Державною службою у справах дітей до справи заявників, а його копія видається заявникам для подання до суду.

Строк дії повідомлення - один рік з дня його видачі Національним центральним бюро Інтерполу.

{Порядок доповнено пунктом 35¹ згідно з Постановою КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

36. Державна служба у справах дітей протягом 25 робочих днів перевіряє документи, зазначені у [пункті 33](#) цього Порядку, на відповідність вимогам законодавства і в разі відповідності законодавству бере заявників на облік кандидатів в усиновлювачі із занесенням даних про них до Книги обліку кандидатів в усиновлювачі, яка ведеться за формою згідно з [додатком 6](#), та Єдиного банку даних.

{Абзац перший пункту 36 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

У разі виявлення необхідності щодо уточнення відомостей, які містяться у поданих документах, або проведення перевірки нововиявлених обставин Державна служба у справах дітей має право подати запит щодо додаткових документів та продовжити строк розгляду документів не більш як на 20 робочих днів.

{Пункт 36 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

37. Відомості про заявників, які беруться на облік кандидатів в усиновлювачі, заносяться до Єдиного банку даних та Книги обліку кандидатів в усиновлювачі, яка ведеться за формою згідно з [додатком 6](#).

Державна служба у справах дітей повідомляє заявників про взяття на облік кандидатів в усиновлювачі протягом семи робочих днів з дати ухвалення такого рішення у письмовій та електронній формі.

{Абзац другий пункту 37 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

{Пункт 37 в редакції Постанови КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

38. Громадяни України, які проживають за межами України, та іноземці не беруться на облік кандидатів в усиновлювачі у разі, коли:

подані документи не відповідають вимогам, зазначеним у [пунктах 33-35](#) цього Порядку;

у документах або їх перекладі наявні виправлення, доповнення, не завірені в установленому порядку;

переклад не відповідає змісту оригіналу документа;

заявники (один з них) не можуть бути усиновлювачами відповідно до [статті 212](#) Сімейного кодексу України;

різниця у віці між дитиною та заявниками становить менш як 15 років;

сума сукупного доходу на кожного члена сім'ї з урахуванням кількості рекомендованих до усиновлення дітей менша, ніж мінімальний рівень доходу на одну особу, встановлений для регіону країни перебування заявників;

виявлено факти передачі заявниками на виховання попередньо усиновленої ними дитини іншим іноземцям, закладам для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, відібрання у заявників дитини правоохоронними органами та органами соціальної опіки, а також інформацію про порушення прав і законних інтересів попередньо усиновленої ними дитини, про нещасні випадки з попередньо усиновленою ними дитиною та її смерть з їх вини. Зазначені факти та інформація можуть бути підтверджені як безпосередньо усиновлювачами, так і компетентними органами країни проживання.

Повідомлення про відмову у взятті на облік кандидатів в усиновлювачі з обґрунтуванням причин надсилається заявникам на адресу електронної пошти протягом десяти робочих днів. Документи, подані для взяття на облік кандидатів в усиновлювачі, повертаються заявникам.

{Абзац дев'ятий пункту 38 в редакції Постанови КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

{Пункт 38 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

{Пункт 38¹ виключено на підставі Постанови КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

39. Документи, подані кандидатами в усиновлювачі, формуються в особову справу кандидатів в усиновлювачі, в якій зберігаються:

оригінали документів, зазначених у [пункті 33](#) цього Порядку (до повернення їх кандидатам в усиновлювачі);

копія повідомлення про взяття на облік кандидатів в усиновлювачі та призначення дати ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені;

копія направлення для знайомства з дитиною за формою згідно з [додатком 7](#);

копії документів дитини, на підставі яких Державна служба у справах дітей надав згоду на усиновлення;

копія згоди Державної служби у справах дітей на усиновлення дитини;

копія документа про шлюб;

копії паспортів громадян України, копії паспортів іноземців або інших документів, що посвідчують особу кандидатів в усиновлювачі, особу представника кандидатів в усиновлювачі;

копія доручення на представлення інтересів кандидатів в усиновлювачі;

реєстраційна картка кандидатів в усиновлювачі, роздрукована з Єдиного банку даних, із зазначенням строку дії документів, поданих кандидатами в усиновлювачі.

40. Дата ознайомлення кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, визначається Державною службою у справах дітей, про що кандидати в усиновлювачі повідомляються письмово у письмовій або електронній формі.

{Абзац перший пункту 40 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

Для ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, у першочерговому порядку запрошуються кандидати в усиновлювачі, які:

є родичами дитини;

бажають усиновити дитину, яка є братом, сестрою раніше усиновленої ними дитини;

бажають усиновити дитину, яка страждає на хворобу, внесену до затвердженого МОЗ переліку захворювань, які дають право на усиновлення дитини віком до п'яти років, а також без дотримання строків перебування дитини на обліку в Державній службі у справах дітей.

{Абзац п'ятий пункту 40 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

41. Якщо кандидати в усиновлювачі з поважних причин у визначений день не з'явилися для ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, їм може бути призначено іншу дату прийому в Державній службі у справах дітей за умови, що строк дії документів, які зберігаються в їх особовій справі, на момент ознайомлення з інформацією становитиме не менш як один місяць.

Для визначення нової дати прийому в Державній службі у справах дітей кандидати в усиновлювачі подають заяву, до якої додаються документи, що підтверджують наявність поважних причин, які унеможливають їх прибуття у визначену дату.

{Абзац другий пункту 41 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Державна служба у справах дітей визначає нову дату прийому, про що заявники повідомляються у письмовій та електронній формі протягом десяти робочих днів з дати подання заяви.

{Пункт 41 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

42. Рішення про зняття кандидатів в усиновлювачі з обліку приймає Державна служба у справах дітей.

Підставами для зняття кандидатів в усиновлювачі з обліку є:

усиновлення дитини;

закінчення строку дії документів (одного з них), зазначених у [пункті 33](#) цього Порядку, або непоновлення їх відповідно до вимог [пункту 35](#) цього Порядку;

неприбуття без поважних причин у визначений день до Державної служби у справах дітей для ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, або повторного неприбуття у визначений день;

неповернення документів у разі відмови від усиновлення дитини;

небажання кандидатів в усиновлювачі усиновити дитину після триразового ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені;

надходження від Національної поліції інформації або виникнення інших обставин, що унеможливають усиновлення;

подання кандидатами в усиновлювачі заяви про зняття з обліку;

виявлення фактів передання кандидатами в усиновлювачі на виховання попередньо усиновленої ними дитини іншим іноземцям, закладам для дітей-сиріт та дітей,

позбавлених батьківського піклування, відібрання у кандидатів в усиновлювачі дитини правоохоронними органами та органами соціальної опіки, а також інформації про порушення прав і законних інтересів попередньо усиновленої ними дитини, про нещасні випадки з попередньо усиновленою ними дитиною та її смерть з їх вини.

Про зняття з обліку з підстав, зазначених у підпунктах 2-6 і 8 цього пункту, кандидати в усиновлювачі повідомляються Державною службою у справах дітей протягом семи робочих днів у письмовій та електронній формі.

Інформація про зняття кандидатів в усиновлювачі з обліку вноситься до книги обліку кандидатів в усиновлювачі та Єдиного банку даних.

Кандидати в усиновлювачі, зняті з обліку із зазначених у підпунктах 2-8 цього пункту підстав, можуть протягом року з дня зняття з обліку отримати в Державній службі у справах дітей документи, зазначені у [підпунктах 2-14](#) пункту 33 цього Порядку.

{Пункт 42 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

43. Після зняття з обліку кандидатів в усиновлювачі до їх особової справи додаються копія анкети усиновленої дитини, а також копія рішення суду про усиновлення дитини чи інший документ, на підставі якого проведено зняття з обліку.

Після усиновлення дитини особова справа кандидатів в усиновлювачі зберігається в Державній службі у справах дітей протягом 10 років, після чого знищується, про що складається акт згідно з [додатком 15](#).

{Абзац другий пункту 43 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#), [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

Особова справа кандидатів в усиновлювачі, знятих з обліку із зазначених у підпунктах 2-7 [пункту 42](#) цього Порядку підстав, зберігається в Державній службі у справах дітей протягом року, після чого знищується, про що складається акт згідно з [додатком 15](#).

{Абзац третій пункту 43 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

44. Облік іноземців та громадян України, які проживають за межами України, які бажають усиновити дитину, що є іноземцем або особою без громадянства і проживає в Україні, здійснюється в порядку, встановленому цією постановою.

{Пункт 44 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

Інформування кандидатів в усиновлювачі про дітей, які можуть бути усиновлені

45. Ознайомлення кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, та видача їм направлень для знайомства з дитиною здійснюються службами у справах дітей районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, міських, районних у місті (у разі утворення), сільських, селищних рад, уповноваженим органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, службами у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Державною службою у справах дітей відповідно за місцем, де дитина перебуває на місцевому, регіональному або централізованому обліку.

46. З метою заохочення громадян до усиновлення повідомлення про дітей, які можуть бути усиновлені, розміщуються в медіа, на офіційних веб-сайтах районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у місті (у разі

утворення), сільських, селищних рад, уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Мінсоцполітики, веб-сайтах установ і організацій, з якими служби у справах дітей районних у мм. Києві та Севастополі держадміністрацій, міських, районних у місті (у разі утворення), сільських, селищних рад, уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Мінсоцполітики уклали договори про співпрацю.

{Пункт 46 в редакції Постанови КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

47. Інформація про дітей, яка розміщується відповідно до [пункту 46](#) цього Порядку, може містити фотокартку дитини, відомості про її ім'я, вік, форму влаштування (без зазначення назви та адреси закладу, в якому перебуває дитина, прізвища, імені, по батькові, адреси прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників), наявності або відсутності братів, сестер, їх вік та форму влаштування, особливі потреби дитини, а також контактні телефони та адресу служби у справах дітей, Державної служби у справах дітей, де можна отримати направлення для знайомства з дитиною.

48. Для отримання інформації про дітей, які можуть бути усиновлені, кандидати в усиновлювачі - громадяни України, крім тих, які проживають за межами України, мають право звернутися до служби у справах дітей за місцем їх обліку, уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служб у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Державної служби у справах дітей. З інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, кандидати в усиновлювачі можуть ознайомитися на веб-сайті Мінсоцполітики.

Перелік служб у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій із зазначенням адреси та контактних телефонів, а також уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей та Державної служби у справах дітей надається кандидатам в усиновлювачі службами у справах дітей за місцем їх обліку.

Служби у справах дітей районних у мм. Києві та Севастополі держадміністрацій, міських, районних у місті (у разі утворення), сільських, селищних рад, уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Державна служба у справах дітей ведуть книгу обліку кандидатів в усиновлювачі - громадян України, яким надано інформацію про дітей, які можуть бути усиновлені, за формою згідно з [додатком 16](#).

До книги обліку кандидатів в усиновлювачі - громадян України, яким надано інформацію про дітей, які можуть бути усиновлені, за формою згідно з [додатком 16](#), та до Єдиного банку даних вноситься інформація про всіх кандидатів в усиновлювачі, яким надається інформація про дітей, а також про всіх дітей, з якими вони ознайомилися.

{Пункт 48 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

49. Служба у справах дітей за місцем обліку кандидатів в усиновлювачі після взяття їх на облік ознайомлює кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які перебувають на місцевому обліку, з урахуванням рекомендацій, зазначених у висновку про можливість бути усиновлювачами, під час їх особистого прийому.

Переважне право на усиновлення дитини мають її родичі, особи, у сім'ї яких виховується дитина, особи, які раніше усиновили рідного брата/сестру дитини. Іншим

кандидатам в усиновлювачі інформація про дітей, які перебувають на місцевому обліку, надається в порядку черговості.

Протягом строку перебування на обліку кандидатів в усиновлювачі служба у справах дітей постійно працює з ними щодо ознайомлення їх з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені. Користувачі Єдиного банку даних на місцевому рівні можуть переглядати інформацію про дітей, які можуть бути усиновлені та перебувають на регіональному обліку дітей в цьому регіоні, та ознайомлювати кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, надавати контактну інформацію обласної та місцевої служб у справах дітей.

{Абзац третій пункту 49 в редакції Постанови КМ [№ 331 від 22.03.2024](#)}

Така інформація фіксується у книзі обліку кандидатів в усиновлювачі - громадян України, яким надано інформацію про дітей, які можуть бути усиновлені, за формою згідно з [додатком 16](#).

Усім кандидатам в усиновлювачі, які перебувають на обліку у службі у справах дітей за місцем проживання, після взяття дитини на місцевий облік одночасно на їх адресу електронної пошти надсилається запрошення на прийом для ознайомлення з інформацією про дитину, про що кандидати інформуються за допомогою засобів фіксованого або мобільного зв'язку.

{Пункт 49 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 576 від 01.06.2023](#); в редакції Постанови КМ [№ 331 від 22.03.2024](#)}

У разі коли протягом двох робочих днів з дати надсилання запрошення від двох і більше кандидатів в усиновлювачі надійшли повідомлення (у тому числі за допомогою засобів електронної комунікації) про їх згоду щодо особистого ознайомлення з інформацією про дитину, служба у справах дітей формує перелік кандидатів в усиновлювачі відповідно до порядку черговості перебування їх на обліку. Якщо кандидати в усиновлювачі, які повідомили про бажання особисто ознайомитися з інформацією про дитину, протягом п'яти календарних днів не звернулися до служби у справах дітей, вважається, що вони відмовилися від ознайомлення з інформацією про дитину.

{Пункт 49 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 576 від 01.06.2023](#); в редакції Постанови КМ [№ 331 від 22.03.2024](#)}

За результатами ознайомлення кандидатами в усиновлювачі з інформацією про дитину та у разі прийняття ними позитивного рішення служба у справах дітей видає направлення для знайомства з дитиною. Відомості про видачу направлення вносяться до книги обліку кандидатів в усиновлювачі - громадян України, яким надано інформацію про дітей, що можуть бути усиновлені, за формою згідно з [додатком 16](#) та в Єдиний банк даних. Направлення для знайомства з дитиною наступному у черзі кандидату, який повідомив про бажання особисто ознайомитися з інформацією про дитину, може бути видано лише у разі відмови попереднього від його отримання, закінчення строку дії направлення, відмови від усиновлення, відомості про що містяться в книзі обліку кандидатів в усиновлювачі - громадян України, яким надано інформацію про дітей, що можуть бути усиновлені, за формою згідно з [додатком 16](#) та в Єдиному банку даних. Кандидати в усиновлювачі, які за результатами ознайомлення з інформацією про дітей, які перебувають на місцевому обліку, не виявили бажання отримати направлення для знайомства з дитиною, мають право звернутися до обласної, Київської міської служб у справах дітей для ознайомлення з інформацією про дітей, які перебувають на регіональному обліку, в інших регіонах та централізованому обліку. У разі коли кандидати в усиновлювачі протягом двох робочих днів не повідомили про їх згоду щодо

особистого ознайомлення з інформацією про дитину з поважних причини (хвороби, обставин спричинених дією воєнного стану) за умови відмови від усиновлення кандидатами в усиновлювачі, які попередньо ознайомилися з інформацією про дитину, служба у справах дітей повторно надсилає запрошення кандидатам в усиновлювачі, які з поважних причин пропустили строк повідомлення про їх згоду щодо особистого ознайомлення з інформацією про дитину, та вирішує питання щодо видачі їм направлення для знайомства з дитиною.

{Абзац сьомий пункту 49 в редакції Постанови КМ [№ 331 від 22.03.2024](#)}

Якщо на обліку у службі у справах дітей не виявилось кандидатів в усиновлювачі, які бажають усиновити дитину, поставлену на місцевий облік, та її анкета згідно із строками перебування дитини на місцевому обліку не передана на регіональний облік, повідомлення про таку дитину подається у письмовій або електронній формі уповноваженому органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, службі у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації. Уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служба у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації направляє громадян України - кандидатів в усиновлювачі, які перебувають на обліку в службах у справах дітей відповідного регіону, з урахуванням черговості взяття їх на облік в Єдиному банку даних для ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, до служби, яка надала повідомлення про дитину.

{Пункт 49 в редакції Постанови КМ [№ 907 від 16.08.2022](#)}

50. Уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служба у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації ознайомлює кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які перебувають на регіональному обліку, видає їм направлення для знайомства з дитиною до служби у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини, інформує про це службу у справах дітей за місцем обліку, відповідні записи вносяться до книги обліку кандидатів в усиновлювачі - громадян України, яким надано інформацію про дітей, які можуть бути усиновлені, за формою згідно з [додатком 16](#), та до Єдиного банку даних.

Переважне право на усиновлення дитини мають її родичі, особи, у сім'ї яких виховується дитина, особи, які раніше усиновили рідного брата/сестру дитини. Іншим кандидатам в усиновлювачі інформація про дітей, які перебувають на місцевому обліку, надається в порядку черговості.

{Абзац третій пункту 50 виключено на підставі Постанови КМ [№ 331 від 22.03.2024](#)}

Усім кандидатам в усиновлювачі, які перебувають на обліку у відповідній службі у справах дітей, після взяття дитини на регіональний облік одночасно на їх адресу електронної пошти надсилається запрошення на прийом для ознайомлення з інформацією про дитину, про що кандидати інформуються за допомогою засобів фіксованого або мобільного зв'язку.

{Абзац четвертий пункту 50 в редакції Постанов КМ [№ 576 від 01.06.2023](#), [№ 331 від 22.03.2024](#)}

У разі коли протягом двох робочих днів з дати надсилання запрошення від двох і більше кандидатів в усиновлювачі надійшли повідомлення (у тому числі за допомогою засобів електронної комунікації) про їх згоду щодо особистого ознайомлення з інформацією про дитину, служба у справах дітей формує перелік кандидатів в усиновлювачі з урахуванням черговості взяття їх на облік. У разі коли кандидати в

усиновлювачі, які повідомили про бажання особисто ознайомитися з інформацією про дитину, протягом п'яти календарних днів не звернулися до служби у справах дітей, вважається, що вони відмовилися від ознайомлення з інформацією про дитину.

{Пункт 50 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 576 від 01.06.2023](#); в редакції Постанови КМ [№ 331 від 22.03.2024](#)}

За результатами ознайомлення кандидатами в усиновлювачі з інформацією про дитину та у разі прийняття ними позитивного рішення служба у справах дітей видає направлення для знайомства з дитиною. Відомості про видачу направлення вносяться до книги обліку кандидатів в усиновлювачі - громадян України, яким надано інформацію про дітей, які можуть бути усиновлені, за формою згідно з [додатком 16](#) та в Єдиний банк даних. Направлення для знайомства з дитиною наступному у черзі кандидату, який повідомив про бажання особисто ознайомитися з інформацією про дитину, може бути видано лише у разі відмови попереднього від його отримання, закінчення строку дії направлення, відмови від усиновлення, відомості про що містяться в книзі обліку кандидатів в усиновлювачі - громадян України, яким надано інформацію про дітей, які можуть бути усиновлені, за формою згідно з [додатком 16](#) та в Єдиному банку даних. Кандидати в усиновлювачі, які за результатами ознайомлення з інформацією про дітей, які перебувають на регіональному обліку, не виявили бажання отримати направлення для знайомства з дитиною, мають право ознайомитися з інформацією про дітей, які перебувають на регіональному обліку в інших регіонах та централізованому обліку. У разі коли кандидати в усиновлювачі протягом двох робочих днів не повідомили про їх згоду щодо особистого ознайомлення з інформацією про дитину з поважних причини (хвороби, обставин спричинених дією воєнного стану) за умови відмови від усиновлення кандидатами в усиновлювачі, які попередньо ознайомилися з інформацією про дитину, служба у справах дітей повторно надсилає запрошення кандидатам в усиновлювачі, які з поважних причин пропустили строк повідомлення про їх згоду щодо особистого ознайомлення з інформацією про дитину, та вирішує питання щодо видачі їм направлення для знайомства з дитиною.

{Пункт 50 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 331 від 22.03.2024](#)}

{Пункт 50 в редакції Постанови КМ [№ 907 від 16.08.2022](#)}

51. Під час ознайомлення кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, служба у справах дітей районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради, уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, обласної, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій зобов'язані надати кандидатам в усиновлювачі інформацію про всіх дітей, які перебувають на місцевому чи регіональному обліку. Користувачі Єдиного банку даних на регіональному рівні можуть переглядати інформацію про дітей, які можуть бути усиновлені та перебувають на регіональному обліку в інших регіонах і централізованому обліку дітей, та ознайомлювати кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, надавати контактну інформацію Державної служби у справах дітей та служби у справах дітей відповідного регіону.

{Пункт 51 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 907 від 16.08.2022](#); в редакції Постанови КМ [№ 331 від 22.03.2024](#)}

52. Державна служба у справах дітей ознайомлює кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які перебувають на централізованому обліку, та видає їм направлення для знайомства з дитиною до служби у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини, невідкладно вносить інформацію щодо направлення в Єдиний банк

даних та інформує про це службу у справах дітей за місцем обліку. За бажанням кандидатів в усиновлювачі (крім громадян України, які проживають за межами України, та іноземців) Державна служба у справах дітей може видати їм лист-направлення для ознайомлення з інформацією про дітей, які перебувають на регіональному обліку, до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служб у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій або призначити дату наступного ознайомлення з інформацією про дітей, які перебувають на централізованому обліку.

{Абзац другий пункту 52 виключено на підставі Постанови КМ [№ 907 від 16.08.2022](#)}

{Пункт 52 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#); в редакції Постанови КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

53. Ознайомлення громадян України, які проживають за межами України, іноземців, кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, та видачу їм направлень для знайомства з дитиною здійснює виключно Державна служба у справах дітей.

{Абзац перший пункту 53 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#), [№ 603 від 10.07.2019](#), [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Іноземцям надається інформація про дітей, які проживають (перебувають) в дитячих або інших закладах незалежно від форми власності та підпорядкування закладу, досягли віку п'яти років та більше року перебувають на централізованому обліку, якщо інше не передбачено законодавством.

{Абзац другий пункту 53 в редакції Постанови КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

У разі виїзду дитини на лікування, оздоровлення або відпочинок за межі України інформація про дитину не надається.

{Пункт 53 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

Кандидати в усиновлювачі можуть ознайомитися з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені іноземними громадянами, на веб-сайті Мінсоцполітики.

{Пункт 53 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

Під час ознайомлення з інформацією про дитину кандидати в усиновлювачі можуть отримати відомості про неї, що містяться в Єдиному банку даних.

{Пункт 53 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

У разі коли іноземці є родичами дитини, їм може бути надана інформація про дитину, яка влаштована в сім'ї громадян України.

{Пункт 53 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

Інформація про дітей, які менше року перебувають на централізованому обліку, а також дітей, які не досягли віку п'яти років, надається іноземцям, якщо кандидат в усиновлювачі є родичем дитини, дитина страждає на хворобу, внесenu до затвердженого МОЗ переліку захворювань, кандидати в усиновлювачі бажають усиновити усіх рідних братів і сестер в одну сім'ю, якщо хоча б один з них досяг віку п'яти років і більше року перебуває на обліку в Державній службі у справах дітей.

{Пункт 53 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

Іноземцям, які бажають усиновити братів або сестер раніше усиновленої ними дитини, надається інформація про усіх рідних братів і сестер раніше усиновленої ними дитини, які перебувають на централізованому обліку.

{Пункт 53 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

Громадянам України, які проживають за межами України, надається інформація про дітей, які перебувають на централізованому обліку, незалежно від віку дітей та строку їх перебування на такому обліку.

{Пункт 53 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

Подружжю, один з якого є громадянином України, а другий - іноземцем, надається інформація про дітей, які можуть бути усиновлені іноземцями.

{Пункт 53 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

54. Іноземці - кандидати в усиновлювачі мають право тричі (з урахуванням повторних прийомів) ознайомлюватися з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, за умови, що на дату прийому в Державну службу у справах дітей їх документи дійсні не менш як місяць.

{Пункт 54 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

55. Інформація про дітей, які можуть бути усиновлені, надається особисто кандидатам в усиновлювачі (якщо усиновлювачами є подружжя - кожному з них) під час прийому в службу у справах дітей районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради, уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, службі у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації та Державній службі у справах дітей.

{Абзац перший пункту 55 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

Кандидатам в усиновлювачі не надається інформація про дітей, які перебувають на обліку з усиновлення, стосовно яких:

{Пункт 55 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#); в редакції Постанов КМ [№ 603 від 10.07.2019](#), [№ 475 від 01.06.2020](#)}

до служби у справах дітей подано заяву від осіб відповідно до вимог, визначених [статтею 213](#) Сімейного кодексу України, про бажання усиновити дитину та підготовку ними документів для взяття на облік кандидатів в усиновлювачі;

{Абзац пункту 55 в редакції Постанови КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

судом розглядається заява громадян щодо поновлення їх у батьківських правах, встановлення або визнання батьківства, скасування рішення про визнання особи недієздатною, безвісно відсутньою, усиновлення дитини, встановлення опіки або піклування;

{Абзац пункту 55 в редакції Постанови КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

службою у справах дітей розглядається заява кандидатів в усиновлювачі про надання висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини;

{Абзац пункту 55 в редакції Постанови КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

районною у м. Києві та Севастополі держадміністрацією, виконавчим органом міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради розглядається заява родичів дитини про призначення їх опікунами чи піклувальниками.

{Абзац пункту 55 в редакції Постанови КМ № 475 від 01.06.2020; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 528 від 09.05.2025}

Про наявність таких заяв служба у справах дітей за місцем звернення громадян зобов'язана протягом п'яти робочих днів повідомити службі у справах дітей за місцем перебування (проживання) дитини та місцем походження.

{Абзац пункту 55 в редакції Постанови КМ № 475 від 01.06.2020}

{Абзац восьмий пункту 55 виключено на підставі Постанови КМ № 907 від 16.08.2022}

{Пункт 55 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045 від 03.11.2010}

56. У разі коли кандидати в усиновлювачі не володіють українською або іншою мовою, прийнятною для сторін, спілкування з ними здійснюється за участю працівника центрального чи місцевого органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, який володіє відповідною мовою.

Якщо центральний чи місцевий орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування не може забезпечити спілкування з кандидатами в усиновлювачі прийнятною для них мовою, за бажанням кандидатів в усиновлювачі для здійснення усного перекладу може бути залучена особа із знанням відповідної мови, що підтверджується документом про повну вищу освіту.

57. Кандидатам в усиновлювачі надаються такі відомості про дитину, яка може бути усиновленою:

ім'я, вік, стать;

правові підстави для усиновлення;

стан здоров'я відповідно до висновку про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини;

форма влаштування дитини (без зазначення назви та адреси закладу, в якому перебуває дитина, прізвища, імені, по батькові, адреси проживання прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників);

відомості про наявність або відсутність братів, сестер, їх вік та форма влаштування.

Кандидатам в усиновлювачі, які бажають усиновити кількох дітей, надається інформація про дітей, які мають братів і сестер.

Ознайомлення кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, супроводжується показом фотографії дитини.

58. Після ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, кандидатам в усиновлювачі, які виявили намір особисто познайомитися з дитиною, не пізніше ніж на наступний робочий день видається направлення до служби у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини для організації знайомства з нею. Не допускається видача кандидатам в усиновлювачі направлення для одночасного знайомства з двома і більше дітьми, які не є між собою братами і сестрами, крім випадків, коли усиновлюються діти з інвалідністю, які виховуються в закладах або сім'ях, що перебувають в межах однієї області.

{Абзац перший пункту 58 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045 від 03.11.2010; в редакції Постанови КМ № 603 від 10.07.2019; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 475 від 01.06.2020}

Строк дії направлення становить 10 робочих днів від дати видачі. У разі потреби строк дії направлення може бути продовжений органом, який його видав, але не більш як на 10 робочих днів.

Направлення видається кандидатам в усиновлювачі під розписку.

{Абзац третій пункту 58 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Якщо дитина, з якою виявили бажання познайомитися кандидати в усиновлювачі, перебуває під опікою, піклуванням, влаштована в прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу або проживає в сім'ї громадян України, Державна служба у справах дітей або служба у справах дітей за місцем звернення кандидатів в усиновлювачі попереджає кандидатів в усиновлювачі про переважне право усиновлення такої дитини опікуном, піклувальником, прийомними батьками, батьками-вихователями, особами, в сім'ї яких проживає (перебуває) дитина, і про те, що строк прийняття рішення щодо усиновлення дитини цими особами становить п'ять календарних днів.

{Пункт 58 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Державна служба у справах дітей або служба у справах дітей за місцем звернення кандидатів в усиновлювачі рекомендованим листом з одночасним інформуванням за допомогою телефонного зв'язку та електронною поштою зобов'язана повідомити службі у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини про бажання кандидатів в усиновлювачі особисто познайомитися з дитиною.

{Пункт 58 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини в той же день повідомляє рекомендованим листом з одночасним інформуванням за допомогою телефонного зв'язку та електронною поштою опікунам, піклувальникам, прийомним батькам, батькам-вихователям та іншим особам, в сім'ї яких проживає (перебуває) дитина, про бажання кандидатів в усиновлювачі особисто познайомитися з дитиною, яка виховується в їх сім'ї, а також про їх переважне право на усиновлення дитини та необхідність протягом п'яти календарних днів з моменту отримання повідомлення подати заяву про бажання усиновити дитину.

{Пункт 58 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Якщо протягом п'яти календарних днів службою у справах дітей за місцем проживання дитини не отримано заяви від опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів та інших осіб, в сім'ї яких проживає (перебуває) дитина, про бажання усиновити дитину, така служба у справах дітей повідомляє про це Державній службі у справах дітей або службі у справах дітей, від якої надійшла інформація про бажання кандидатів в усиновлювачі познайомитися з дитиною.

{Пункт 58 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Після отримання такого повідомлення Державна служба у справах дітей або служба у справах дітей за місцем звернення кандидатів в усиновлювачі не пізніше ніж на наступний робочий день видає направлення для знайомства з дитиною до служби у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини.

{Пункт 58 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

У разі подання опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями або іншими особами, в сім'ї яких виховується дитина, заяви до служби у

справах дітей за місцем проживання дитини про бажання усиновити дитину документи, передбачені [пунктом 22](#) цього Порядку, подаються у двомісячний строк.

{Пункт 58 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Інформація щодо заяви про бажання усиновити дитину такими особами невідкладно вноситься в Єдиний банк даних службою у справах дітей, яка отримала цю заяву.

{Пункт 58 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Якщо протягом визначеного часу до служби у справах дітей за місцем проживання дитини не подано документів із заявою про взяття на облік кандидатів в усиновлювачі таких осіб, вважається, що вони відмовилися від усиновлення.

{Пункт 58 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Громадянам України, які проживають за межами України, та іноземцям - кандидатам в усиновлювачі, які перебувають на обліку в Державній службі у справах дітей, разом з направленням видаються документи, подані кандидатами в усиновлювачі, прошнуровані, скріплені печаткою та завірені підписом уповноваженої посадової особи Державної служби у справах дітей, із зазначенням дати взяття кандидатів на облік та облікового номера.

{Абзац пункту 58 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

Якщо дитину всиновлюють прийомні батьки, батьки-вихователі, опікун, піклувальник, в сім'ї яких виховується дитина, або родичі дитини, направлення для знайомства з дитиною не видається.

Якщо кандидати в усиновлювачі і дитина, з якою вони виявили бажання познайомитися, перебувають на обліку в одній службі у справах дітей, направлення для знайомства з дитиною адресується керівникові закладу, прийомним батькам, батькам-вихователям, опікунові, піклувальникові.

{Пункт 58 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

У разі виїзду дитини на лікування, оздоровлення, відпочинок, направлення видається до служби у справах дітей за місцем перебування (проживання) дитини, яка надсилає лист для організації знайомства з дитиною та оформлення відповідних документів за результатами знайомства за місцем лікування, оздоровлення, відпочинку.

{Пункт 58 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 907 від 16.08.2022](#)}

59. Громадянам України, які проживають за межами України, та іноземцям - кандидатам в усиновлювачі, які за результатами ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, не виявили бажання отримати направлення для знайомства з дитиною, Державна служба у справах дітей призначає дату повторного прийому для ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені. Дата повторного прийому повідомляється кандидатам в усиновлювачі під розписку.

60. Організація знайомства кандидатів в усиновлювачі з дитиною покладається на служби у справах дітей районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, міських, районних у місті (у разі утворення), сільських, селищних рад за місцем проживання (перебування) дитини.

У разі коли протягом одного дня направлення для знайомства з дитиною видані декільком кандидатам в усиновлювачі за місцем перебування дитини на місцевому,

регіональному та централізованому обліку, служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини організовує знайомство кандидатів в усиновлювачі з дитиною в порядку їх звернення. Кожний наступний кандидат в усиновлювачі має право на знайомство з дитиною після того, як попередній кандидат відмовиться від її усиновлення. Строк дії направлення кожного наступного кандидата в усиновлювачі продовжується, але не більш як на 10 днів від дати його знайомства з дитиною.

{Абзац другий пункту 60 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

Якщо направлення для знайомства з дитиною видано одночасно громадянам України та іноземцям, перевага надається громадянам України за умови, що іноземці - кандидати в усиновлювачі ще не познайомилися з дитиною та не встановили з нею контакт.

{Абзац третій пункту 60 в редакції Постанови КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

Знайомство та встановлення контакту з дитиною

61. Кандидати в усиновлювачі знайомляться з дитиною за місцем її проживання (перебування) у присутності представника служби у справах дітей, працівників дитячого або іншого закладу, в якому проживає (перебуває) дитина; прийомних батьків; батьків-вихователів; опікунів; піклувальників. За бажанням прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників знайомство кандидатів в усиновлювачі з дитиною може здійснюватися у приміщенні служби у справах дітей або на іншій території за погодженням із зазначеною службою.

Про знайомство кандидатів в усиновлювачі з дитиною складається акт за формою згідно з [додатком 8](#).

62. Працівники дитячого або іншого закладу, в якому проживає (перебуває) дитина, прийомні батьки, батьки-вихователі, опікуни, піклувальники зобов'язані ознайомити кандидатів в усиновлювачі з документами, які містяться в особовій справі дитини, медичною карткою дитини, надати кандидатам в усиновлювачі інформацію про історію життя дитини, особливості її розвитку, поведінки, здібності, риси характеру, рекомендації щодо форм і методів спілкування з дитиною, догляду за нею після усиновлення, а також сприяти встановленню контакту між дитиною та кандидатами в усиновлювачі.

63. Після знайомства з дитиною для встановлення з нею контакту кандидати в усиновлювачі мають право щодня протягом строку дії направлення відвідувати дитину за місцем її проживання (перебування) та спілкуватися з нею у час, визначений керівником закладу, прийомними батьками, батьками-вихователями, опікунами, піклувальниками, але не менш як три години на день. Після встановлення контакту з дитиною та подання до служби у справах дітей заяви про бажання її усиновити, кандидати в усиновлювачі мають право продовжувати щоденне спілкування з дитиною до набрання чинності рішенням суду про усиновлення.

Спілкування кандидатів в усиновлювачі з дитиною відбувається у спеціально відведеному для цього приміщенні або на подвір'ї закладу, якщо це дозволяють погодні умови. Якщо дитина проживає в сім'ї, спілкування з нею може здійснюватись в житловому приміщенні за згодою на це прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників або на іншій території за домовленістю між кандидатами в усиновлювачі та особами, які виховують дитину.

64. Особи, які бажають усиновити дитину, допускаються до закладу, в якому проживають (перебувають) діти, які можуть бути усиновлені, якщо такі особи є кандидатами в усиновлювачі та мають направлення служби у справах дітей або Державної служби у справах дітей для знайомства з дитиною.

Під час перебування кандидатів в усиновлювачі в дитячому або іншому закладі за направленням не допускається їх знайомство з іншими дітьми, які проживають (перебувають) у цьому закладі, отримання інформації про них, здійснення їх відео- та фотозйомки.

65. Не допускається надання кандидатам в усиновлювачі недостовірної інформації про дитину, ненадання інформації, передбаченої [пунктом 62](#) цього Порядку, порушення процедури знайомства та встановлення контакту з дитиною, створення перешкод для знайомства кандидатів в усиновлювачі з дитиною, здійснення впливу на дитину під час прийняття нею рішення щодо усиновлення.

66. У разі коли до закінчення строку дії направлення кандидати в усиновлювачі не подали до служби у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини заяву про бажання усиновити дитину, вважається, що вони відмовилися від усиновлення.

Служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини у триденний строк надсилає органу, який видав направлення, повідомлення про відмову кандидатів в усиновлювачі від усиновлення дитини за формою згідно з [додатком 9](#) і вносить інформацію до Єдиного банку даних.

{Абзац другий пункту 66 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 20 від 06.01.2010](#), [№ 603 від 10.07.2019](#)}

67. Кандидати в усиновлювачі - громадяни України, які відмовились від усиновлення дитини, можуть звернутися до служби у справах дітей, яка видала їм направлення, чи Державної служби у справах дітей для повторного ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, та отримання нового направлення для знайомства з дитиною. Дата повторного ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, узгоджується заявниками із службою у справах дітей чи Державною службою у справах дітей.

68. Громадяни України, які проживають за межами України, та іноземці - кандидати в усиновлювачі, які відмовилися від усиновлення дитини, можуть звернутися до Державної служби у справах дітей з особистою заявою про повторне ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені.

До заяви додається повідомлення служби у справах дітей про відмову кандидатів в усиновлювачі від усиновлення дитини та видані разом з направленням документи, подані кандидатами в усиновлювачі. У разі відсутності повідомлення служби у справах дітей про відмову кандидатів в усиновлювачі від усиновлення дитини або виданих разом з направленням документів, поданих кандидатами, заява про повторне ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, залишається без розгляду.

Заява про повторне ознайомлення кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, розглядається Державною службою у справах дітей протягом десяти робочих днів у порядку надходження.

Позачергово розглядається заява про повторне ознайомлення кандидатів в усиновлювачі разом з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, у разі коли:

заявники (один із них) є родичами дитини, яку бажають усиновити;

бажання усиновити дитину, яка страждає на хворобу, внесену до переліку захворювань;

бажання усиновити всіх рідних братів і сестер в одну сім'ю;

бажання усиновити дитину, яка є братом або сестрою раніше усиновленої заявниками (одним із них) дитини.

У разі позитивного вирішення питання призначається дата повторного ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, про що кандидати в усиновлювачі повідомляються під розписку.

Якщо кандидати в усиновлювачі не з'явилися до Державної служби у справах дітей для ознайомлення з результатами розгляду своєї заяви, рішення про призначення дати ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, скасовується і повторні заяви залишаються без розгляду.

{Пункт 68 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

69. Громадянам України, які проживають за межами України, та іноземцям - кандидатам в усиновлювачі може бути відмовлено у повторному ознайомленні з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, у разі:

неповернення виданих разом з направленням документів, поданих кандидатами в усиновлювачі;

відсутності повідомлення служби у справах дітей про відмову кандидатів в усиновлювачі від усиновлення дитини;

відмови кандидатів в усиновлювачі від ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, у визначений Державною службою у справах дітей день;

коли після триразового ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, кандидати в усиновлювачі не виявили бажання усиновити дитину з числа тих дітей, про яких їм була надана інформація;

закінчення строку дії документів (одного з них) або в разі, коли строк дії документів (одного з них) становить менш як один місяць.

Підготовка документів для подання до суду

70. Після знайомства та встановлення контакту з дитиною кандидати в усиновлювачі звертаються до служби у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини із заявою про бажання усиновити дитину, яка складається українською мовою.

Заява громадян України, які проживають за межами України, та іноземців засвідчується нотаріусом.

У разі переїзду дитини на лікування, оздоровлення, відпочинок заява про усиновлення дитини подається службі у справах дітей за місцем перебування (проживання) дитини, на яку видано направлення для знайомства з дитиною.

{Пункт 70 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 576 від 01.06.2023](#)}

71. Служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини протягом 10 робочих днів від дня надходження заяви кандидатів в усиновлювачі:

з'ясовує, чи згодна дитина на усиновлення, відповідно до [пункту 72](#) цього Порядку;

готує проект висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини відповідно до [пункту 75](#) цього Порядку.

72. Для усиновлення дитини потрібна її згода, якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити.

Згода дитини на усиновлення надається письмово або усно залежно від віку та стану здоров'я дитини.

Для з'ясування, чи згодна дитина на усиновлення, представник служби у справах дітей у присутності представника дитячого або іншого закладу, в якому проживає (перебуває) дитина, чи прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників проводить бесіду з дитиною. Якщо дитина усвідомлює факт усиновлення, представник служби у справах дітей роз'яснює дитині його правові наслідки.

Письмова згода дитини на усиновлення засвідчується представником служби у справах дітей із зазначенням особи, у присутності якої вона була надана, що підтверджується підписом такої особи.

{Абзац четвертий пункту 72 в редакції Постанови КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

Якщо дитина у зв'язку з її віком або станом здоров'я не усвідомлює факту усиновлення, усиновлення проводиться без її згоди.

Про надання дитиною усної згоди на усиновлення або здійснення усиновлення без згоди дитини зазначається у висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини. При цьому зазначаються прізвище, ім'я, по батькові представника служби у справах дітей, який проводив бесіду з дитиною, та представника дитячого закладу чи прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників, у присутності яких дитина надала згоду на усиновлення, або наводяться причини, з яких усиновлення здійснюється без згоди дитини.

73. Керівник дитячого або іншого закладу, в якому проживає (перебуває) дитина чи особа, у якій проживає дитина, за запитом служби у справах дітей, до якої звернулися кандидати в усиновлювачі із заявою про бажання усиновити дитину, подає цій службі такі документи:

копію свідоцтва про народження дитини;

документи, які підтверджують, що дитина може бути усиновленою, відповідно до [пункту 5](#) цього Порядку;

повідомлення закладу охорони здоров'я або навчального закладу, в якому перебуває дитина, про згоду на її усиновлення. За наявності засвідченої нотаріусом згоди батьків на усиновлення дитини, згода закладу охорони здоров'я або навчального закладу, в якому виховується дитина, не надається;

висновок про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини;

акт про знайомство кандидатів в усиновлювачі з дитиною.

Копії документів, зазначених у цьому пункті, засвідчуються підписом керівника та скріплюються печаткою закладу.

У разі усиновлення дитини громадянами України, які проживають за межами України, та іноземцями зазначені документи подаються у двох примірниках, один з яких для подання до Державної служби у справах дітей, другий - до суду.

74. Роз'єднання братів і сестер, що перебувають на обліку дітей, які можуть бути усиновлені, не допускається.

В окремих випадках, за умови, що вичерпані усі можливості влаштування братів і сестер на виховання в одну сім'ю, районна у м. Києві та Севастополі держадміністрація, виконавчий орган міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради за

місцем перебування дитини на місцевому обліку може надати згоду на роз'єднання братів і сестер при усиновленні в разі:

коли один з братів, сестер страждає на тяжке захворювання, що вимагає спеціального догляду за дитиною;

усиновлення дитини, яка виховується в дитячому або іншому закладі, в той час, як її брати, сестри проживають в сім'ях громадян України;

наявності інших обставин, що унеможливляють влаштування дітей на виховання в одну сім'ю, підтверджених відповідними документами.

{Абзац п'ятий пункту 74 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

Роз'єднання братів і сестер у зв'язку з відмовою кандидатів в усиновлювачі від усиновлення будь-кого з них не допускається.

Повідомлення про надання (ненадання) згоди на роз'єднання братів і сестер при усиновленні оформляється на бланку районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради, підписується головою (заступником голови), скріплюється печаткою та надсилається в службу у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини, яку бажають усиновити, для врахування під час підготовки проекту висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини.

{Абзац сьомий пункту 74 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

У повідомленні про надання (ненадання) згоди на роз'єднання братів і сестер при усиновленні зазначаються причини її надання та заходи, які були вжиті відповідною районною у мм. Києві та Севастополі держадміністрацією, виконавчим органом міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради для забезпечення спільного проживання і виховання братів і сестер.

{Абзац восьмий пункту 74 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

У разі незбереження таємниці усиновлення усиновлювачі повинні бути поінформовані про наявність у дитини братів або сестер та їх бажання підтримувати родинні стосунки. Відповідна інформація зазначається у повідомленні щодо надання органом опіки та піклування згоди на їх роз'єднання та у висновку про доцільність усиновлення.

{Пункт 74 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

Строки підготовки повідомлення про надання (ненадання) згоди на роз'єднання братів і сестер у разі усиновлення не можуть перевищувати строків підготовки висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини.

{Пункт 74 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

{Абзац одинадцятий пункту 74 виключено на підставі Постанови КМ [№ 907 від 16.08.2022](#)}

75. Для підготовки проекту висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини перевіряє, чи перебуває дитина на місцевому обліку дітей, які можуть бути усиновлені, аналізує документи, зазначені у [пункті 73](#) цього Порядку, документи, подані

кандидатами в усиновлювачі, враховує наявність чи відсутність згоди дитини на усиновлення, згоди районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради на роз'єднання братів і сестер при усиновленні.

Висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини повинен бути обґрунтованим та містити інформацію про доцільність (недоцільність) усиновлення та його відповідність (невідповідність) інтересам дитини. Вимоги до висновку про доцільність усиновлення та його відповідність інтересам дитини затверджуються Мінсоцполітики.

У разі усиновлення дитини іноземцями до висновку про доцільність усиновлення та його відповідність інтересам дитини додається довідка про вжиття всіх вичерпних заходів до влаштування дитини в сім'ю громадян України, складена за формою, затвердженою Мінсоцполітики. Висновок про доцільність усиновлення та його відповідність інтересам дитини повинен містити інформацію про оздоровлення дитини за кордоном у сім'ях іноземців.

Висновок про доцільність усиновлення та його відповідність інтересам дитини оформляється на бланку районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради, підписується головою (заступником голови) та скріплюється печаткою.

Висновок про доцільність усиновлення та його відповідність інтересам дитини, документи, зазначені в [пункті 73](#) цього Порядку, письмова згода дитини на усиновлення, оформлена згідно з вимогами [пункту 72](#) цього Порядку, або довідка служби у справах дітей про надання дитиною усної згоди чи усиновлення дитини без її згоди, повідомлення районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради про надання (ненадання) згоди на роз'єднання братів і сестер при усиновленні нумеруються, прошиваються, скріплюються печаткою та засвідчуються підписом керівника (заступника керівника) служби у справах дітей районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради.

{Абзац п'ятий пункту 75 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини разом з доданими до нього документами видається кандидатам в усиновлювачі під розписку для подання його до суду.

{Абзац шостий пункту 75 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

У разі усиновлення дитини громадянами України, які проживають за межами України, та іноземцями зазначені документи видаються у двох примірниках, один з яких подається Державній службі у справах дітей, другий - до суду. Зазначені документи нумеруються, прошиваються, скріплюються печаткою та засвідчуються керівником (заступником керівника) служби у справах дітей районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради.

{Абзац сьомий пункту 75 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Якщо протягом місяця після подання заяви про усиновлення дитини до служби у справах дітей кандидати в усиновлювачі без поважних причин не з'явилися для отримання висновку про доцільність усиновлення та його відповідність інтересам дитини

або протягом місяця з дати отримання висновку не звернулися до суду із заявою про усиновлення дитини, вважається, що вони відмовилися від усиновлення.

{Пункт 75 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

76. У службі у справах дітей за місцем усиновлення дитини залишаються на зберігання направлення для знайомства з дитиною, копії письмової згоди дитини на усиновлення, повідомлення про надання (ненадання) згоди районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради на роз'єднання братів і сестер при усиновленні, висновку районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини і документів, зазначених у [пункті 73](#) цього Порядку.

{Абзац перший пункту 76 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Копії зазначених документів зберігаються службою у справах дітей за місцем усиновлення дитини до досягнення нею вісімнадцяти років, після чого знищуються із складенням відповідного акта.

77. Для отримання письмової згоди Державної служби у справах дітей на усиновлення дитини громадяни України, які проживають за межами України, та іноземці подають Державній службі у справах дітей відповідну заяву, висновок про доцільність усиновлення та його відповідність інтересам дитини, копію довідки про вжиття всіх вичерпних заходів до влаштування дитини в сім'ю громадян України (крім громадян України, які проживають за межами України), копії документів, зазначених у [пункті 73](#) цього Порядку, копію письмової згоди дитини на усиновлення, оформленої згідно з вимогами [пункту 72](#) цього Порядку, або копію довідки служби у справах дітей про надання дитиною усної згоди чи усиновлення дитини без її згоди, копію повідомлення про надання (ненадання) згоди районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради на роз'єднання братів і сестер при усиновленні.

{Абзац перший пункту 77 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Заява складається українською мовою та засвідчується нотаріусом в установленому законодавству порядку. У заяві зазначаються прізвище, ім'я, по батькові, адреса проживання кандидатів в усиновлювачі, обліковий номер кандидатів у базі Мінсоцполітики, прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання (перебування) дитини, яку бажають усиновити, повна назва суду, в якому слухатиметься справа про усиновлення, а також зазначається, що кандидати в усиновлювачі ознайомлені із станом здоров'я дитини та правовими наслідками усиновлення.

Заява кандидатів в усиновлювачі про надання згоди на усиновлення дитини та додані до неї документи розглядаються Державною службою у справах дітей протягом десяти робочих днів. У разі відсутності результатів перевірки Національною поліцією інформації про наявність або відсутність відомостей компрометуючого характеру в правоохоронних органах держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають, або Генеральному секретаріаті Інтерполу розглядаються протягом десяти робочих днів після надходження від Національної поліції відповідного повідомлення. У разі потреби в уточненні відомостей, які містяться у поданих документах, або у проведенні перевірки нововиявлених обставин строк розгляду заяви може бути продовжено, але не більше як на 20 робочих днів.

За результатами розгляду заяви приймається вмотивоване рішення щодо надання письмової згоди на усиновлення дитини або відмови в наданні такої згоди.

{Абзац четвертий пункту 77 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Письмову згоду на усиновлення дитини підписує та скріплює печаткою уповноважена посадова особа Державної служби у справах дітей.

У разі відмови в наданні згоди на усиновлення дитини Державна служба у справах дітей надає заявникам обґрунтовану відповідь у письмовій формі.

Рішення про відмову в наданні письмової згоди на усиновлення може бути оскаржене в суді.

{Пункт 77 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

78. Кандидатам в усиновлювачі може бути відмовлено у наданні згоди на усиновлення дитини у разі, коли:

стали відомі обставини, за наявності яких особа не може бути усиновлювачем чи які можуть мати негативні наслідки для виховання і розвитку дитини, або з'ясувалось, що у дитини є родичі, які висловили бажання її усиновити;

{Абзац другий пункту 78 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

кандидати в усиновлювачі отримали направлення для знайомства з двома і більше дітьми, які є братами і сестрами, але без поважних причин відмовилися від усиновлення будь-кого з них або виявили бажання усиновити дитину віком до п'яти років окремо від інших братів або сестер;

{Абзац третій пункту 78 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

під час перевірки документів, поданих разом із заявою про отримання згоди на усиновлення, з'ясовано, що за станом здоров'я дитина, з якою кандидати в усиновлювачі встановили контакт, не відповідає рекомендаціям, що містяться у висновку, передбаченому підпунктом 3 [пункту 33](#) цього Порядку;

{Пункт 78 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

під час перевірки документів, поданих разом із заявою про отримання згоди на усиновлення, встановлено, що в них містяться неправдиві відомості або розбіжності;

{Пункт 78 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

документи, подані разом із заявою про отримання згоди на усиновлення, не відповідають вимогам, установленим цим Порядком;

{Пункт 78 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

виявлено факти передачі кандидатами в усиновлювачі на виховання попередньо усиновленої ними дитини іншим іноземцям, закладам для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, відібрання у кандидатів в усиновлювачі дитини правоохоронними органами та органами соціальної опіки, а також інформацію про порушення прав та законних інтересів попередньо усиновленої ними дитини, про нещасні випадки з попередньо усиновленою ними дитиною та її смерть з їх вини.

{Пункт 78 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

79. Для прийняття рішення про усиновлення кандидати в усиновлювачі звертаються із заявою про усиновлення дитини до суду за місцем проживання (перебування) дитини.

Усиновлення дітей проводиться на підставі рішення суду.

79¹. Після подання кандидатами в усиновлювачі до суду заяви про усиновлення дитини за наявності позитивного висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини вони мають право звернутись до районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради за місцем проживання (перебування) дитини із заявою про встановлення опіки, піклування над дитиною з подальшим усиновленням.

Рішення про встановлення опіки, піклування з подальшим усиновленням приймається на підставі документів та з урахуванням вимог, передбачених [пунктами 22, 72 і 73](#) цього Порядку. Кандидати в усиновлювачі, яким дитина передається під опіку, піклування з подальшим усиновленням, не беруться на облік потенційних опікунів, піклувальників.

Питання влаштування дітей під опіку, піклування з подальшим усиновленням не виноситься на розгляд комісії з питань захисту прав дитини.

Рішення про встановлення опіки, піклування з подальшим усиновленням приймається протягом 10 робочих днів від дати подання заяви та діє до набрання рішенням суду про усиновлення дитини законної сили. Копія цього рішення надсилається службою у справах дітей за місцем його прийняття до служби у справах дітей за місцем проживання сім'ї кандидатів в усиновлювачі, до якої влаштована дитина під опіку чи піклування з подальшим усиновленням.

Служба у справах дітей за місцем проживання кандидатів в усиновлювачі із залученням працівників центру соціальних служб, або соціального працівника, а або фахівця із соціальної роботи здійснює контроль за умовами утримання, навчання, виховання дитини шляхом відвідування родини.

Якщо після встановлення опіки, піклування з подальшим усиновленням кандидати в усиновлювачі відмовились від усиновлення дитини, служба у справах дітей невідкладно знімає їх з обліку кандидатів в усиновлювачі, про що вносяться відомості до Книги обліку кандидатів в усиновлювачі та до Єдиного банку даних, а також інформує орган, який прийняв рішення про встановлення опіки, піклування з подальшим усиновленням, про необхідність його скасування та вирішує питання про подальше влаштування дитини.

{Порядок доповнено пунктом 79¹ згідно з Постановою КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

Права і обов'язки кандидатів в усиновлювачі та усиновлювачів

80. Кандидати в усиновлювачі мають право:

ознайомитися з особовою справою, медичною карткою дитини та отримати про дитину інформацію згідно з [пунктами 57 і 62](#) цього Порядку;

{Абзац другий пункту 80 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

провести додаткове медичне обстеження дитини виключно у державному або комунальному закладі охорони здоров'я в присутності представника служби у справах дітей та дитячого або іншого закладу, в якому проживає (перебуває) дитина, чи прийомних батьків, батьків-вихователів, опікуна, піклувальника.

81. Кандидати в усиновлювачі зобов'язані виконувати:

вимоги законодавства України з питань усиновлення;

рекомендації фахівців (психолога, педагога, соціального працівника) під час встановлення контакту з дитиною.

82. Усиновлювачі зобов'язані:

особисто забрати дитину із закладу чи сім'ї, в якій вона виховується, в присутності представника служби у справах дітей після пред'явлення копії рішення суду про усиновлення;

протягом місяця після в'їзду до країни проживання забезпечити взяття дитини на консульський облік в консульській установі чи дипломатичному представництві України в країні свого проживання (для громадян України, які проживають за межами України, та іноземців);

{Абзац третій пункту 82 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

надавати можливість представникам служби у справах дітей за місцем свого проживання, консульської установи чи дипломатичного представництва України в країні свого проживання спілкуватися з дитиною та здійснювати нагляд за умовами її проживання і виховання;

давати можливість представникам служби у справах дітей за місцем проживання усиновлювачів здійснювати контроль за цільовим використанням допомоги при усиновленні дитини;

{Пункт 82 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

подавати консульській установі чи дипломатичному представництву України звіти про умови проживання та стан здоров'я дитини щороку протягом перших трьох років після усиновлення дитини та в подальшому до досягнення дитиною вісімнадцяти років один раз на три роки (для громадян України, які проживають за межами України, та іноземців);

повідомляти про зміну місця проживання усиновленої дитини службу у справах дітей, консульську установу чи дипломатичне представництво України, які здійснюють нагляд за умовами проживання і виховання усиновленої дитини;

протягом 20 робочих днів повідомляти консульській установі чи дипломатичному представництву України про передачу на виховання усиновленої дитини іншим іноземцям, закладам для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також відібрання дитини правоохоронними органами та органами соціальної опіки;

{Пункт 82 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

негайно, але не пізніше ніж через три дні, повідомляти консульській установі чи дипломатичному представництву України про випадки порушення прав та законних інтересів усиновленої дитини, а також про нещасні випадки з усиновленою дитиною та її смерть.

{Пункт 82 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

82¹. Усиновлювачі мають право:

на першочергове влаштування в сім'ю дитини, яка є рідним братом або сестрою раніше усиновленої ними дитини;

в інтересах усиновленої дитини, для підтримання родинних стосунків між братами та сестрами після усиновлення, якщо усиновлення для дитини не є таємним, отримати інформацію про наявність у неї братів, сестер та місце їх проживання.

{Порядок доповнено пунктом 82¹ згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

82². У разі коли усиновлена дитина тимчасово переміщена (евакуйована) за межі України під час введення на території України надзвичайного або воєнного стану, усиновлювачі зобов'язані забрати дитину в присутності посадової особи консульської установи України після пред'явлення:

копії рішення суду про усиновлення та документів усиновлювачів, що посвідчують їх особу;

письмового погодження Державної служби у справах дітей, узгодженого із службою у справах дітей, яка готувала висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини, або у разі, коли у такої служби у справах дітей відсутні технічні можливості внаслідок бойових дій виконувати свої повноваження, - із службою у справах дітей обласної, Київської міської військової адміністрації за місцем взяття дитини на місцевий облік. Письмове погодження надається Державною службою у справах дітей за зверненням усиновлювачів протягом трьох робочих днів з дня його надходження;

зобов'язання усиновлювачів, справжність підпису на якому засвідчено нотаріально, адресованого консульській установі України в державі тимчасового перебування (евакуації) дитини, щодо забезпечення взяття дитини на консульський облік в такій державі протягом семи робочих днів після передання їм дитини, в іншій іноземній державі (із зазначенням держави та обґрунтування необхідності тимчасового переміщення до неї) протягом семи робочих днів після переїзду, у разі, коли усиновлювачі з дитиною планують повернення в Україну після припинення чи скасування надзвичайного або воєнного стану, із наданням його копії Державній службі у справах дітей (для громадян України, які постійно проживають на території України);

зобов'язання усиновлювачів, справжність підпису на якому засвідчено нотаріально, адресованого консульській установі України, передбаченого підпунктом 5 пункту 33 цього Порядку (для громадян України, які проживають за межами України, та іноземців).

За фактом передання усиновленої дитини усиновлювачам посадовою особою консульської установи України у присутності усиновлювачів складається акт про передання усиновленої дитини, в якому зазначається факт прийняття дитини усиновлювачами, особа, яка здійснювала догляд за дитиною до її передання усиновлювачам, посадова особа консульської установи України, в присутності якої здійснювалося передання дитини, особа усиновлювачів, їх підписи, реквізити рішення суду про усиновлення дитини, дата та місце передання дитини усиновлювачам.

Акт про передання усиновленої дитини складається у трьох примірниках, один з яких залишається в консульській установі України в державі тимчасового переміщення (евакуації) дитини, другий - протягом одного робочого дня передається Державній службі у справах дітей, третій - невідкладно усиновлювачам.

Державна служба у справах дітей протягом одного робочого дня після отримання від консульської установи України в державі тимчасового переміщення (евакуації) дитини акта про передання усиновленої дитини надсилає його копії службі у справах дітей за місцем взяття дитини на місцевий облік та службі у справах дітей, яка готувала висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини. У разі коли у однієї із таких служб у справах дітей відсутні технічні можливості внаслідок бойових дій

виконувати свої повноваження, додатково інформується служба у справах дітей обласної, Київської міської військової адміністрації за взяттям дитини на місцевий облік.

{Порядок доповнено пунктом 82² згідно з Постановою КМ [№ 618 від 24.05.2022](#)}

Усиновлення дитини, яка є громадянином України, але проживає за її межами

83. Для усиновлення дитини, яка є громадянином України, але проживає за її межами, громадяни України та іноземці звертаються з відповідною заявою до консульської установи чи дипломатичного представництва України в країні проживання дитини.

До заяви додаються документи, зазначені у [підпунктах 2, 3, 5-14](#) пункту 33 цього Порядку.

{Абзац другий пункту 83 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 20 від 06.01.2010](#), [№ 580 від 12.08.2015](#)}

84. Консульська установа чи дипломатичне представництво України протягом 20 робочих днів після надходження заяви:

перевіряє підстави для усиновлення дитини, що підтверджуються документами, зазначеними у [пункті 5](#) цього Порядку;

готує висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини.

85. Усиновлення дитини, яка є громадянином України, але проживає за її межами, здійснюється за умови надання дозволу Державною службою у справах дітей.

Діти - громадяни України, які проживають за її межами і можуть бути усиновлені, на облік не беруться.

86. Для отримання дозволу Державної служби у справах дітей на усиновлення дитини, яка є громадянином України, але проживає за її межами, консульська установа чи дипломатичне представництво України надсилає до Державної служби у справах дітей документи, зазначені у [підпунктах 1-3, 5-14](#) пункту 33 цього Порядку, висновок про доцільність усиновлення та його відповідність інтересам дитини, а також засвідчені в установленому порядку документи, зазначені у [пункті 5](#) цього Порядку.

{Пункт 86 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 20 від 06.01.2010](#), [№ 1045 від 03.11.2010](#), [№ 580 від 12.08.2015](#)}

87. Державна служба у справах дітей протягом 20 робочих днів перевіряє подані документи на відповідність вимогам законодавства та розглядає питання про взяття заявників на облік кандидатів в усиновлювачі.

{Абзац перший пункту 87 в редакції Постанови КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

Перевірка іноземців на предмет наявності або відсутності інформації компрометуючого характеру в правоохоронних органах держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають, і Генеральному секретаріаті Інтерполу проводиться відповідно до [пункту 35¹](#) цього Порядку.

{Абзац пункту 87 в редакції Постанови КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

Питання про надання дозволу на усиновлення розглядається Державною службою у справах дітей протягом десяти робочих днів після надходження від Національної поліції результатів перевірки заявників.

{Абзац пункту 87 в редакції Постанови КМ [№ 20 від 06.01.2010](#); із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#), [№ 437 від 13.07.2016](#)}

У разі позитивного вирішення питання Державна служба у справах дітей оформляє дозвіл на усиновлення дитини, який підписує та скріплює печаткою уповноважена посадова особа Державної служби у справах дітей. Дозвіл надсилається разом з поданими документами відповідній консульській установі чи дипломатичному представництву України.

{Абзац четвертий пункту 87 в редакції Постанови КМ [№ 475 від 01.06.2020](#)}

Про відмову у взятті заявників на облік кандидатів в усиновлювачі та у видачі дозволу на усиновлення дитини Державна служба у справах дітей інформує відповідну консульську установу чи дипломатичне представництво України із зазначенням причин та повертає подані документи.

{Абзац п'ятий пункту 87 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

88. Рішення про усиновлення громадянами України дитини - громадянина України, яка проживає за її межами, приймається консульською установою чи дипломатичним представництвом України на підставі документів, зазначених у [підпунктах 2, 3, 5-12 пункту 33, пунктах 84 і 85](#) цього Порядку, та дозволу Державної служби у справах дітей на усиновлення.

Інформація щодо рішення про усиновлення, прийняте консульською установою чи дипломатичним представництвом України, записується в Книгу обліку рішень про усиновлення дітей, яка ведеться за формою згідно з [додатком 10](#).

{Пункт 88 в редакції Постанови КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

89. Документи, на підставі яких консульська установа чи дипломатичне представництво України прийняли рішення про усиновлення дитини, зберігаються у відповідній консульській установі чи дипломатичному представництві України протягом 10 років, після чого передаються в архів відповідно до законодавства.

90. У разі усиновлення іноземцями дитини - громадянина України, яка проживає за її межами, консульська установа чи дипломатичне представництво України видає їм дозвіл Державної служби у справах дітей на усиновлення дитини та повертає документи, зазначені у [підпунктах 2, 3, 5-12](#) пункту 33 цього Порядку, для подання до відповідних органів держави, на території якої проживає дитина.

{Пункт 90 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

Усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя

91. Усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя здійснюється без перебування дитини на обліку.

Усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя здійснюється за місцем проживання дитини.

Для усиновлення дитини те з подружжя, хто бажає її усиновити, звертається з відповідною заявою до служби у справах дітей за місцем проживання дитини.

До заяви додаються:

копія паспорта громадянина України, копія паспорта іноземця або іншого документа, що засвідчує особу (у двох примірниках);

{Абзац п'ятий пункту 91 в редакції Постанови КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

копія свідоцтва про шлюб;

{Абзац шостий пункту 91 в редакції Постанови КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

висновок про стан здоров'я заявника;

{Абзац сьомий пункту 91 в редакції Постанови КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

документ про наявність чи відсутність судимості;

{Абзац восьмий пункту 91 в редакції Постанови КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

копія свідоцтва про народження дитини;

{Абзац дев'ятий пункту 91 в редакції Постанови КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

письмова згода батьків дитини на усиновлення, засвідчена нотаріусом, або згода того з подружжя, дитину якого усиновлює інший з подружжя, та документ, який засвідчує відсутність другого з батьків дитини (копія свідоцтва про смерть або довідка про смерть, видана органом реєстрації актів цивільного стану, копія рішення суду про позбавлення батьківських прав, про визнання недієздатним або безвісно відсутнім, довідка з органу реєстрації актів цивільного стану щодо запису відомостей про батька дитини тощо);

{Абзац десятий пункту 91 в редакції Постанови КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

засвідчена нотаріально письмова згода заявника, який є іноземцем, на отримання інформації про нього в Генеральному секретаріаті Інтерполу та правоохоронних органах держави, громадянином якої є іноземець, та держави, на території якої він проживає (у двох примірниках).

{Абзац пункту 91 в редакції Постанови КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

висновок компетентного органу країни проживання, який підтверджує можливість заявника бути усиновлювачем (подається у разі, коли усиновлювач проживає за межами України). У висновку зазначаються адреса, житлово-побутові умови, біографічні дані заявника, стосунки в сім'ї, ставлення до усиновлення. Якщо висновок видано недержавним органом, до нього додається копія ліцензії на провадження таким органом діяльності, пов'язаної з усиновленням.

{Пункт 91 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Служба у справах дітей протягом 10 робочих днів після надходження заяви та документів складає акт обстеження житлово-побутових умов дитини, з'ясовує чи згодна дитина на усиновлення відповідно до [пункту 72](#) цього Порядку, розглядає питання про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини і готує проект відповідного висновку.

{Абзац пункту 91 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 20 від 06.01.2010](#), [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини оформляється на бланку районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради, підписується головою (заступником голови), скріплюється печаткою та видається заявнику під розписку.

Разом з висновком заявнику повертаються пронумеровані, прошнуровані, скріплені печаткою та завірені підписом керівника (заступника керівника) служби у справах дітей документи, подані кандидатом в усиновлювачі.

Інформація про особу, яка бажає усиновити дитину свого чоловіка (дружини), до Книги обліку кандидатів в усиновлювачі не заноситься.

92. Усиновлення на території України дитини іншого з подружжя іноземцем, який перебуває у шлюбі з громадянином України, здійснюється відповідно до [пункту 91](#) цього Порядку.

{Абзац перший пункту 92 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

Перевірка іноземців на предмет наявності або відсутності інформації компрометуючого характеру в правоохоронних органах держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають, і Генеральному секретаріаті Інтерполу здійснюється відповідно до [пунктів 30 і 35](#) цього Порядку.

{Пункт 92 в редакції Постанови КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

93. Для усиновлення дитини - громадянина України, яка проживає за її межами, те з подружжя, хто бажає її усиновити, звертається із заявою до консульської установи чи дипломатичного представництва України в країні проживання дитини.

До заяви додаються:

1) копія паспорта громадянина України, копія паспорта іноземця або іншого документа, що засвідчує особу (у двох примірниках);

{Підпункт 1 пункту 93 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

2) копія документа про шлюб, зареєстрований в компетентних органах країни;

3) висновок про стан здоров'я заявника;

4) документ про наявність чи відсутність судимості у заявника, видана компетентним органом країни проживання;

5) висновок компетентного органу країни проживання, який підтверджує можливість заявника бути усиновлювачем. У висновку зазначаються адреса, житлово-побутові умови, біографічні дані заявника, стосунки в сім'ї, ставлення до усиновлення. Якщо висновок видано недержавним органом, до нього додається копія ліцензії на провадження таким органом діяльності, пов'язаної з усиновленням;

6) копія свідоцтва про народження дитини;

7) письмова згода батьків дитини на усиновлення, засвідчена нотаріусом, або згода того з подружжя, дитину якого усиновлює інший з подружжя, та документ, який засвідчує відсутність другого з батьків дитини (копія свідоцтва про смерть або довідка про смерть, видана органом реєстрації актів цивільного стану, копія рішення суду про позбавлення батьківських прав, про визнання недієздатним або безвісно відсутнім, довідка з органу реєстрації актів цивільного стану щодо запису відомостей про батька дитини тощо);

{Підпункт 7 пункту 93 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

8) засвідчена нотаріально письмова згода заявника, який є іноземцем, на отримання інформації про нього в Генеральному секретаріаті Інтерполу та правоохоронних органах держави, громадянином якої є іноземець, та держави, на території якої він проживає (у двох примірниках).

{Пункт 93 доповнено підпунктом 8 згідно з Постановою КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

Вимоги щодо оформлення документів та порядок їх розгляду зазначені у [пунктах 33-38](#) цього Порядку.

{Пункт 93 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

Документи, які оформлені з порушенням вимог цього пункту, розгляду не підлягають.

{Пункт 93 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 580 від 12.08.2015](#)}

94. Консульська установа чи дипломатичне представництво України протягом 20 робочих днів після надходження заяви та документів, зазначених у [пункті 93](#) цього Порядку, розглядає питання про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини і приймає рішення про усиновлення дитини, якщо усиновлювач - громадянин України.

У разі коли усиновлення здійснюється у відповідних органах держави, на території якої проживає дитина, консульська установа чи дипломатична установа України готує висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини і видає його заявнику для подання до відповідного органу.

95. Після проведення усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя дані про усиновлену дитину вносяться службою у справах дітей до Книги обліку дітей, усиновлених вітчимою або мачухою, яка ведеться за формою згідно з [додатком 11](#), а консульською установою чи дипломатичним представництвом України - до Книги обліку рішень про усиновлення дітей.

96. Документи щодо усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя зберігаються службою у справах дітей до досягнення усиновленою дитиною вісімнадцяти років, після чого знищуються, про що складається акт згідно з [додатком 15](#).

{Абзац перший пункту 96 в редакції Постанови КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

Документи, на підставі яких консульська установа чи дипломатичне представництво України прийняли рішення про усиновлення дитини, зберігаються відповідною консульською установою чи дипломатичним представництвом України протягом 10 років, після чого передаються в архів МЗС.

Здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей

97. Суд, який прийняв рішення про усиновлення дитини, видає службі у справах дітей засвідчене в установленому порядку рішення про усиновлення дитини. У разі усиновлення дитини громадянином України рішення видається у трьох примірниках, іноземцями або громадянами України, які проживають за межами України, - у чотирьох примірниках.

98. Служба у справах дітей протягом п'яти днів після набрання чинності рішенням суду про усиновлення дитини надсилає засвідчену в установленому порядку копію такого рішення:

до служби у справах дітей за місцем обліку кандидатів в усиновлювачі - для здійснення нагляду за умовами проживання і виховання усиновленої дитини;

до служби у справах дітей, де дитина перебуває на місцевому обліку, - для зняття дитини з місцевого обліку;

до Державної служби у справах дітей у разі усиновлення громадянами України, які проживають за її межами, або іноземцями (рішення надсилається у двох примірниках) - для зняття з обліку дитини, кандидатів в усиновлювачі та подання рішення суду до МЗС.

Рішення про усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя до Державної служби у справах дітей не надсилається.

99. Консульська установа чи дипломатичне представництво України в разі усиновлення дитини - громадянина України, яка проживає за межами України, протягом 20 робочих днів від дня набрання чинності рішенням про усиновлення надсилає до МЗС засвідчену в установленому порядку копію рішення для подання Державній службі у справах дітей.

{Пункт 99 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 20 від 06.01.2010](#)}

100. Служба у справах дітей за місцем взяття дитини на місцевий облік протягом п'яти робочих днів після надходження рішення суду про усиновлення дитини знімає дитину з обліку, про що заносяться відомості до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені, та до Єдиного банку даних.

Повідомлення про усиновлення дитини надсилається до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації та Державної служби у справах дітей для зняття дитини відповідно з регіонального та централізованого обліку.

101. На підставі повідомлення служби у справах дітей про усиновлення дитини, рішення суду, консульської установи чи дипломатичного представництва України про усиновлення дитини Державна служба у справах дітей:

знімає дитину з централізованого обліку, про що заносяться відомості до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені;

знімає іноземців та громадян України, які проживають за її межами, з обліку кандидатів в усиновлювачі, про що заносяться відомості до Книги обліку кандидатів в усиновлювачі та до Єдиного банку даних.

102. Державна служба у справах дітей веде електронний реєстр дітей, усиновлених громадянами України, які проживають за межами України, та іноземцями, за формою, що затверджується Державною службою у справах дітей.

{Пункт 102 в редакції Постанов КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#), [№ 348 від 14.04.2021](#)}

103. Нагляд за умовами проживання і виховання усиновлених дітей, які проживають на території України, здійснюється службами у справах дітей за місцем проживання усиновлювачів до досягнення дітьми вісімнадцяти років.

Облік усиновлених дітей, які проживають за межами України, та нагляд за дотриманням їх прав здійснюють консульські установи та дипломатичні представництва України за дорученням МЗС до досягнення дітьми вісімнадцяти років.

У разі усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя нагляд за умовами проживання і виховання усиновленої дитини не проводиться.

104. Служба у справах дітей за місцем проживання усиновлювачів щороку протягом перших трьох років після усиновлення дитини перевіряє умови її проживання та виховання, а в подальшому - один раз на три роки до досягнення дитиною вісімнадцяти років.

Перевірка проводиться із збереженням таємниці усиновлення. За результатами перевірки складається звіт, в якому зазначаються відомості про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини, стосунки в родині. Форма звіту про умови проживання та виховання усиновленої дитини, вимоги до його складення встановлюються Мінсоцполітики.

Звіти зберігаються службою у справах дітей за місцем проживання усиновлювачів протягом трьох років після досягнення дитиною вісімнадцяти років, після чого знищуються із складенням відповідного акта.

Відомості про усиновлену дитину та інформація про результати нагляду за умовами її проживання і виховання заносяться до Книги обліку усиновлених дітей, за умовами проживання і виховання яких здійснюєтьсягляд, яка ведеться за формою згідно з [додатком 12](#).

105. У разі виявлення фактів порушення прав дитини служба у справах дітей протягом місяця вживає заходів щодо їх усунення.

Якщо протягом місяця не вдається усунути причини, що призводять до порушення прав дитини, районна у м. Києві та Севастополі держадміністрація, виконавчий орган міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради за клопотанням служби у справах дітей звертається до суду з позовом про скасування усиновлення, визнання усиновлення недійсним або позбавлення усиновлювачів батьківських прав.

106. Про зміну місця проживання усиновлювачів та дитини служба у справах дітей протягом місяця письмово повідомляє службу у справах дітей за місцем її нового проживання для організації нагляду за умовами проживання і виховання дитини. До повідомлення додається копія рішення суду про усиновлення дитини, копії звітів про результати перевірок умов проживання усиновленої дитини.

У разі отримання інформації про виїзд усиновлювачів разом з усиновленою дитиною за межі України на строк більше ніж 90 днів служба у справах дітей, яка здійснюєгляд за дотриманням прав усиновленої дитини, невідкладно передає до МЗС документи, зазначені в підпункті 1 [пункту 22](#) і [пункті 23](#) цього Порядку, та копію рішення суду про усиновлення дитини для подальшого їх надсилення до відповідної консульської установи чи дипломатичного представництва України.

{Пункт 106 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

107. Для забезпечення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей, які проживають за межами України, Державна служба у справах дітей протягом місяця від дня надходження рішення суду про усиновлення дитини надсилає до МЗС документи, зазначені у підпунктах 2, 3, 5, 12 і 13 [пункту 33](#) цього Порядку, та копію рішення суду про усиновлення дитини.

{Пункт 107 в редакції Постанови КМ [№ 313 від 06.08.2014](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

108. На підставі рішень суду, рішень консульських установ чи дипломатичних представництв України про усиновлення дитини МЗС реєструє усиновлених дітей, які проживають за межами України. Форма реєстру затверджується МЗС.

109. МЗС у місячний строк після надходження документів від Державної служби у справах дітей надсилає до відповідної консульської установи чи дипломатичного представництва України доручення щодо взяття дитини на консульський облік та здійснення нагляду за дотриманням її прав.

Консульська установа чи дипломатичне представництво України здійснюєгляд за дотриманням прав усиновленої дитини на підставі доручення МЗС та загальновизнаних принципів і норм міжнародного права щодо захисту прав дітей.

Нагляд за дотриманням прав усиновлених дітей, які проживають за межами України, забезпечується МЗС шляхом здійснення таких заходів:

{Пункт 109 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

проведення співбесіди з усиновлювачами під час взяття на консульський облік усиновленої дитини;

{Пункт 109 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

відвідування родини усиновлювачів та усиновлених дітей, за результатами якого складається акт, що затверджується керівником консульської установи чи дипломатичного представництва України;

{Пункт 109 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

проведення аналізу отриманих звітів про умови виховання і стан здоров'я усиновлених дітей, що надійшли від усиновлювачів;

{Пункт 109 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

проведення аналізу отриманої інформації про умови виховання і стан здоров'я усиновленої дитини, що надійшла від компетентного органу країни проживання;

{Пункт 109 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

спілкування за допомогою засобів зв'язку з усиновлювачами та усиновленою дитиною щодо умов виховання і стану здоров'я усиновленої дитини, за результатами якого складається акт, що затверджується керівником консульської установи чи дипломатичного представництва.

{Пункт 109 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

110. Під час взяття на консульський облік усиновленої дитини відповідна консульська установа чи дипломатичне представництво України надають усиновлювачам зразок звіту про умови проживання та стан здоров'я усиновленої дитини, який подається усиновлювачами, і графік подання звітів усиновлювачами до досягнення дитиною вісімнадцяти років.

У разі взяття на консульський облік усиновленої дитини у країні, іншій ніж країна проживання усиновлювачів на момент подання до Державної служби у справах дітей справи, передбаченої [пунктом 33](#) цього Порядку, усиновлювачі подають до відповідної консульської установи чи відповідного дипломатичного представництва України документи, зазначені у підпунктах 2, 5 і 13 [пункту 33](#) цього Порядку, та копію рішення суду про усиновлення дитини.

{Пункт 110 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

111. Консульська установа чи дипломатичне представництво України аналізує звіти усиновлювачів про умови проживання та стан здоров'я усиновленої дитини і щороку до 1 лютого надсилає МЗС інформацію про здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей, які проживають за межами України, за формою згідно з [додатком 13](#). МЗС узагальнює подану інформацію та до 1 березня поточного року подає її до Нацсоцслужби, Державної служби у справах дітей.

{Абзац перший пункту 111 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 898 від 09.08.2024](#)}

У разі неподання усиновлювачами звіту відповідно до графіка, який надається усиновлювачам під час взяття усиновленої дитини на консульський облік, консульська установа чи дипломатичне представництво, на підставі документів, зазначених у підпунктах 5, 12 і 13 [пункту 33](#), невідкладно вживає заходів до отримання інформації про

умови проживання та стан здоров'я усиновленої дитини шляхом звернення до усиновлювачів та компетентних органів держави перебування.

Консульська установа чи дипломатичне представництво надсилає МЗС інформацію про усиновлених дітей і вжиті заходи до отримання звітів про умови проживання та стан здоров'я усиновлених дітей для подальшого узагальнення, аналізу та інформування Державної служби у справах дітей протягом місяця з дати її надходження.

Звіти усиновлювачів про умови проживання та стан здоров'я усиновленої дитини зберігаються у відповідній консульській установі чи дипломатичному представництві України протягом трьох років після досягнення дитиною 18 років, після чого знищуються, про що складається відповідний акт.

{Пункт 111 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

112. Консульська установа чи дипломатичне представництво України, яким стало відомо про факти порушення прав усиновленої дитини, передання її на виховання іншим особам, закладам для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, відібрання в усиновлювачів дитини правоохоронними органами та органами соціальної опіки, нещасні випадки з усиновленою дитиною, вживають разом з компетентними органами країни перебування невідкладних заходів до захисту її прав та перевірки умов проживання та виховання.

Про результати вжитих заходів до відновлення прав та законних інтересів усиновленої дитини консульська установа чи дипломатичне представництво України повідомляє МЗС і Нацсоцслужбу не пізніше ніж через 30 днів з дня отримання відомостей про факти порушення прав усиновленої дитини.

Консульська установа чи дипломатичне представництво, яким стало відомо про смерть усиновленої дитини, терміново повідомляють МЗС і Нацсоцслужбу. Консульська установа чи дипломатичне представництво протягом місяця з дня отримання таких відомостей збирають інформацію щодо причин та обставин смерті дитини та надсилають її МЗС і Нацсоцслужбі разом з копіями підтвердних документів та їх перекладом на українську мову.

{Пункт 112 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

113. У разі коли не вдається усунути причини, що призводять до порушення прав дитини, консульська установа чи дипломатичне представництво України за місцем проживання усиновленої дитини в межах своїх повноважень сприяє вирішенню питання про скасування усиновлення або визнання його недійсним.

Відповідна консульська установа чи дипломатичне представництво України надсилає до МЗС в копії та до Нацсоцслужби оригінали таких документів:

{Пункт 113 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

висновок про доцільність (недоцільність) скасування усиновлення або визнання його недійсним та відповідність його інтересам дитини (дітей) за формою згідно з [додатком 18](#);

{Пункт 113 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

копію паспорта громадянина України, копію паспорта іноземця та копію паспорта громадянина України усиновленої дитини;

{Пункт 113 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#); в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

нотаріально засвідчену заяву усиновлювачів про скасування усиновлення за формою, затвердженою Мінсоцполітики;

{Пункт 113 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

нотаріально засвідчену заяву усиновленої дитини віком від 14 років про скасування усиновлення або визнання його недійсним, а також збереження її прізвища, ім'я та по батькові, які дитина одержала у зв'язку з усиновленням, або відновлення її прізвища, ім'я та по батькові, які вона мала до усиновлення за формою, затвердженою Мінсоцполітики.

{Пункт 113 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

Заяви усиновлювачів та усиновленої дитини підлягають легалізації у відповідній консульській установі чи дипломатичному представництві України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, і подаються разом з їх перекладом на українську мову, що засвідчується в установленому порядку.

{Пункт 113 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}

Після скасування усиновлення або визнання його недійсним відповідна консульська установа чи дипломатичне представництво України сприяє поверненню дитини в Україну.

Подальше влаштування такої дитини здійснює служба у справах дітей за місцем походження дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування.

Особливості провадження діяльності з усиновлення під час воєнного стану

114. Якщо під час воєнного стану служба у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації, районної у м. Києві держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради (військової адміністрації населеного пункту) здійснює свої повноваження, то облік дітей, які можуть бути усиновлені, облік громадян України, які постійно проживають на території України і бажають усиновити дитину, провадження діяльності з усиновлення здійснюються відповідно до [пунктів 3-30, 45-52, 55-58, 60-67, 70-76, 79-82, 91, 92, 95 і 96](#) цього Порядку.

Якщо під час воєнного стану служба у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації, районної у м. Києві держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради (військової адміністрації населеного пункту) не здійснює своїх повноважень, провадження діяльності з усиновлення здійснюється відповідно до [пунктів 116, 118-121, 123, 125](#) цього Порядку.

Служби у справах дітей обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій, районних у м. Києві держадміністрацій, міських, районних у містах (у разі утворення), сільських, селищних рад (військових адміністрацій населених пунктів), які під час надзвичайного або воєнного стану не здійснюють своїх повноважень (далі - служба у справах дітей, яка не здійснює своїх повноважень), а також служби у справах дітей, які не підключені до Єдиного банку даних (відключені від Єдиного банку даних), визначаються згідно з переліком, який формується та ведеться Державною службою у справах дітей відповідно до [пункту 85](#) Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 "Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини" (Офіційний вісник України, 2008 р., № 76, ст. 2561; 2023 р., № 58, ст. 3267).

{Пункт 114 в редакції Постанови КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

{Розділ в редакції Постанови КМ [№ 576 від 01.06.2023](#)}

Особливості обліку дітей, які можуть бути усиновлені, під час воєнного стану

115. Діти, які проживають (перебувають) на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України (далі - тимчасово окупована територія), беруться на місцевий, регіональний та централізований облік з усиновлення після відновлення діяльності місцевих органів виконавчої влади та виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення), сільських, селищних рад на відповідних територіях у строки, передбачені [статтею 214](#) Сімейного кодексу України, за наявності підстав для їх взяття на такий облік.

{Абзац перший пункту 115 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

У разі коли такі діти вже перебувають на обліку з усиновлення, діяльність з їх усиновлення провадиться після відновлення роботи місцевих органів виконавчої влади та виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення), сільських, селищних рад на відповідних територіях.

{Абзац другий пункту 115 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

116. Якщо дитина перебуває на місцевому обліку, про що внесена інформація до Єдиного банку даних, але служба у справах дітей, яка взяла дитину на місцевий облік, не здійснює своїх повноважень і не передала анкету для взяття дитини на регіональний облік, то служба у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації друкує два примірники анкети з Єдиного банку даних, бере дитину на регіональний облік та надсилає анкету дитини Державній службі у справах дітей з урахуванням строку перебування дитини на місцевому та регіональному обліку.

Дитина, яка перебуває на місцевому обліку, може бути взята на централізований облік без перебування на регіональному обліку, якщо служба у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації не здійснює своїх повноважень. У такому разі служба у справах дітей, яка взяла дитину на місцевий облік, друкує три примірники анкети з Єдиного банку даних або створює їх за формою, наведеною у [додатку 17](#), один з яких залишається у службі у справах дітей, яка взяла дитину на місцевий облік, другий надсилається - Державній службі у справах дітей, а третій - службі у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації після відновлення нею виконання своїх повноважень.

117. Якщо служба у справах дітей, яка взяла дитину на місцевий облік, не підключена до Єдиного банку даних (відключена від такого банку), вона створює три примірники анкети дитини за формою, наведеною у [додатку 17](#), один з яких залишається у службі у справах дітей, яка взяла дитину на місцевий облік, два з яких передаються до служби у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації з повідомленням про те, що відомості про дитину не внесені до Єдиного банку даних. У такому разі обліково-статистичну картку та анкету дитини, яка не роздруковується, в Єдиному банку даних створює служба у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації під час взяття дитини на регіональний облік.

У разі коли служба у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації також не підключена до Єдиного банку даних (відключена від такого банку), обліково-статистичну картку та анкету дитини, яка не роздруковується, створює Державна служба у справах дітей під час взяття дитини на централізований облік або за повідомленням служби у справах дітей про виявлення тимчасово переміщеної (евакуйованої) дитини, відомості про яку не внесені до Єдиного банку даних.

За відсутності поштового зв'язку документи та інша інформація, передбачені пунктами 5, 6, 9, 12, 15-17 і 19 цього Порядку, можуть передаватися до служби у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації та Державної служби у справах дітей за допомогою засобів електронної комунікації, а після відновлення поштового зв'язку - надсилаються поштою.

118. Якщо служба у справах дітей за місцем перебування дитини на місцевому обліку не здійснює своїх повноважень або не підключена до Єдиного банку даних (відключена від такого банку), інформацію, передбачену пунктом 15 цього Порядку, вносить до Єдиного банку даних служба у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації за місцем взяття дитини на місцевий облік.

У разі коли служба у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації за місцем взяття дитини на місцевий облік також не здійснює своїх повноважень або не підключена до Єдиного банку даних (відключена від такого банку), інформація, передбачена пунктом 15 цього Порядку, вноситься до Єдиного банку даних Державною службою у справах дітей.

Інформація та документи, передбачені пунктом 15 цього Порядку, передаються службі у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації або Державній службі у справах дітей службою у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини або службою у справах дітей за місцем тимчасового переміщення (евакуації) дитини протягом п'яти робочих днів після отримання відповідного повідомлення (документа) або настання обставин.

119. Якщо служба у справах дітей за місцем перебування дитини на місцевому обліку не здійснює своїх повноважень, зняття чи поновлення дитини на місцевому обліку здійснюється службою у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації за місцем взяття дитини на регіональний облік відповідно до пунктів 17-19 цього Порядку.

Якщо служба у справах дітей за місцем перебування дитини на регіональному обліку також не здійснює своїх повноважень, то зняття чи поновлення дитини на місцевому та регіональному обліку здійснюється Державною службою у справах дітей.

Якщо служба у справах дітей, яка зняла дитину з місцевого обліку чи поновила її на зазначеному обліку, не підключена до Єдиного банку даних (відключена від такого банку), інформацію про зняття чи поновлення дитини на місцевому обліку вносить до Єдиного банку даних служба у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації.

У разі коли служба у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації також не підключена до Єдиного банку даних (відключена від такого банку), інформацію про зняття чи поновлення дитини на місцевому та/або регіональному обліку вносить до Єдиного банку даних Державна служба у справах дітей.

Відповідна інформація надсилається службі у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації та/або Державній службі у справах дітей службою у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини або службою у справах дітей за місцем тимчасового переміщення (евакуації) дитини протягом трьох днів після отримання відповідного повідомлення (документа) або настання обставин.

Після відновлення роботи служби у справах дітей обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій, районних у м. Києві держадміністрацій, міських, районних у містах (у разі утворення), сільських, селищних рад (військових адміністрацій

населених пунктів) вносять записи про зняття чи поновлення дитини на місцевому та регіональному обліку до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені.

{Абзац шостий пункту 119 в редакції Постанови КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

{Розділ в редакції Постанови КМ [№ 576 від 01.06.2023](#)}

Особливості обліку і провадження діяльності з усиновлення дітей, які є тимчасово переміщеними (евакуйованими)

120. Діти, які тимчасово переміщені (евакуйовані) до іншої адміністративно-територіальної одиниці України і мають підстави для усиновлення, беруться на місцевий облік за місцем їх походження, а у разі коли служба у справах дітей за місцем походження дитини не здійснює своїх повноважень, - за місцем тимчасового переміщення (евакуації) з урахуванням вимог [пунктів 5 і 6](#) цього Порядку.

121. Діти, які тимчасово переміщені (евакуйовані) за межі України і мають підстави для усиновлення, беруться на місцевий облік за місцем їх походження, а у разі коли місце походження дитини встановити неможливо або служба у справах дітей за місцем походження дитини не здійснює своїх повноважень, - за останнім відомим місцем проживання (перебування) дитини на території України до тимчасового переміщення (евакуації) за межі України з урахуванням вимог [пунктів 5 і 6](#) цього Порядку.

Якщо територію, на якій дитина повинна бути взята на місцевий облік визначити неможливо, Державна служба у справах дітей визначає адміністративно-територіальну одиницю, на території якої дитину буде взято на облік.

У разі коли тимчасово переміщена (евакуйована) за межі України дитина вже перебувала на місцевому обліку, її взяття на регіональний та централізований облік здійснюється з урахуванням вимог [пунктів 116, 117 і 122](#) цього Порядку.

На тимчасово переміщену (евакуйовану) за межі України дитину, а також на дитину - громадянина України, виявлених на території інших держав, які підлягають поверненню в Україну, не поширюється дія [пунктів 83-90](#) цього Порядку.

122. Якщо у зв'язку з тимчасовим переміщенням (евакуацією) дитини відсутня можливість оформити або поновити висновок про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини, витяг з історії розвитку дитини, вона береться на регіональний та централізований облік без зазначених документів.

Якщо дитина тимчасово переміщена (евакуйована) в межах України, служба у справах дітей за місцем взяття дитини на регіональний облік невідкладно інформує службу у справах дітей за місцем тимчасового переміщення (евакуації) дитини про необхідність проведення медичного обстеження дитини. Відповідне медичне обстеження дитини проводиться у строк, що не перевищує одного календарного місяця.

Висновок про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини, яка тимчасово переміщена (евакуйована) за межі України, оформляється після її повернення в Україну. Документи про результати обстеження дитини, видані закладами охорони здоров'я, установами іноземної держави та засвідчені їх печатками, долучаються до особової справи такої дитини разом із перекладом зазначених документів (за наявності).

123. У разі тимчасового переміщення (евакуації) дитини, яка може бути усиновленою, до іншої адміністративно-територіальної одиниці України служба у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації, районної у м. Києві держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради (військової адміністрації населеного пункту) за місцем тимчасового переміщення

(евакуації) дитини провадить діяльність щодо усиновлення дитини, передбачену цим Порядком для служб у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини.

Якщо під час воєнного стану районні у м. Києві держадміністрації, виконавчі органи міських, районних у містах (у разі утворення), сільських, селищних рад (військових адміністрацій населених пунктів) за місцем перебування дитини на місцевому обліку не здійснюють своїх повноважень, згоду на роз'єднання братів і сестер під час усиновлення дитини відповідно до [пункту 74](#) цього Порядку надають районні у м. Києві держадміністрації, виконавчі органи міських, районних у містах (у разі утворення), сільських, селищних рад (військових адміністрацій населених пунктів) за місцем тимчасового переміщення (евакуації) дитини з урахуванням інформації, отриманої від служб у справах дітей обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій за місцем обліку дитини.

{Пункт 123 в редакції Постанови КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

124. У разі тимчасового переміщення (евакуації) дитини, яка може бути усиновленою, до іншої адміністративно-територіальної одиниці України служба у справах дітей за місцем тимчасового переміщення (евакуації) дитини протягом п'яти робочих днів після прибуття на її територію дитини подає інформацію про таку дитину до служби у справах дітей відповідної обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації із зазначенням прізвища, власного ім'я, по батькові (за наявності), дати народження, адреси місця перебування дитини, прізвища, власного ім'я, по батькові (за наявності) та контактних даних супроводжуючої особи, а також копій наявних у дитини документів, передбачених [пунктами 5 і 6](#) цього Порядку, висновку про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини і фото дитини. У разі відсутності у дитини зазначених документів служба у справах дітей вживає заходів для їх відновлення.

Надання інформації про дітей, які можуть бути усиновленими, видача направлення на знайомство з дитиною, встановлення з нею контакту здійснюються лише за умови наявності документів, передбачених [пунктами 5-7 і 22](#) цього Порядку, а також за умови, що строк дії висновку про можливість бути усиновлювачами не закінчився. У разі втрати таких документів діяльність з усиновлення дитини відновлюється після їх поновлення.

Служба у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації за місцем обліку дитини та за її місцем тимчасового переміщення (евакуації) ознайомлює кандидатів в усиновлювачі з інформацією про тимчасово переміщених (евакуйованих) дітей, які перебувають у неї на регіональному обліку, а також про тимчасово переміщених (евакуйованих) на її територію дітей незалежно від рівня їх обліку та видає направлення для знайомства з дитиною з урахуванням вимог [пунктів 48, 50, 51, 57, 58 і 67](#) цього Порядку до служби у справах дітей за місцем тимчасового переміщення (евакуації) дитини.

Служба у справах дітей районної у м. Києві держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради (військової адміністрації населеного пункту) за місцем тимчасового переміщення (евакуації) дитини, до якої видане направлення, провадить діяльність з усиновлення відповідно до [пунктів 60, 66, 70-73, 75, 76](#) цього Порядку.

{Абзац четвертий пункту 124 в редакції Постанови КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

Дії, передбачені [пунктами 58, 60, 61 і 72](#) цього Порядку, здійснюються лише за умови особистої участі кандидатів (кандидата) в усиновлювачі.

125. Для усиновлення дітей, які перебувають за межами України у зв'язку з тимчасовим переміщенням (евакуацією), служби у справах дітей обласних, Київської

міської державних (військових) адміністрацій за місцем обліку дитини (незалежно від рівня їх обліку), Державна служба у справах дітей (щодо дітей, які перебувають на централізованому обліку) ознайомлюють кандидатів в усиновлювачі, які постійно проживають на території України, крім територій активних бойових дій та тимчасово окупованих Російською Федерацією територій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінрозвитку, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації, з інформацією про дітей, які можуть бути усиновленими, та видають направлення для знайомства з дитиною.

Направлення для знайомства з дитиною видається до служби у справах дітей районної у м. Києві держадміністрації, міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради (військової адміністрації населеного пункту) за місцем розташування закладу, до якого дитина зарахована на постійне проживання (перебування), а у разі коли відповідна служба у справах дітей не здійснює своїх повноважень, - до служби у справах дітей за місцем проживання (перебування) кандидатів в усиновлювачі.

Строк дії направлення для знайомства з дитиною, яка перебуває за межами України у зв'язку з її тимчасовим переміщенням (евакуацією), становить 15 робочих днів з дати його видачі та може бути продовжений органом, який його видав, але не більш як на 15 робочих днів.

Керівник закладу або уповноважений ним працівник закладу ознайомлюють кандидатів в усиновлювачі, зокрема в режимі відеоконференції (з фіксацією за допомогою технічних засобів відеозапису), з наявними документами дитини, медичними документами (зокрема, виданими закладами охорони здоров'я, установами держави тимчасового перебування дитини).

Знайомство кандидатів в усиновлювачі з дитиною здійснюється за місцем перебування дитини за межами України у присутності керівника закладу або уповноваженого ним працівника закладу. У разі усиновлення дитини подружжям, один з яких під час воєнного стану обмежений у виїзді з України, знайомство з дитиною за кордоном здійснюється одним із подружжя за участю другого з подружжя в режимі відеоконференції (з фіксацією за допомогою технічних засобів відеозапису). Той з подружжя, що під час воєнного стану не має права виїзду за межі України, здійснює особисте знайомство з дитиною після її повернення в Україну. За бажанням кандидатів в усиновлювачі може проводитись попереднє знайомство з дитиною в режимі відеоконференції (з фіксацією за допомогою технічних засобів відеозапису).

Представники служби у справах дітей, яка видала направлення для знайомства з дитиною, служби у справах дітей, до якої видано направлення, Державної служби у справах дітей (у разі видачі нею направлення) беруть участь у знайомстві кандидатів в усиновлювачі з дитиною за місцем її перебування за кордоном або в режимі відеоконференції (з фіксацією за допомогою технічних засобів відеозапису).

Після знайомства кандидатів в усиновлювачі (одного з них) з дитиною за спільною заявою про встановлення опіки, піклування над дитиною чоловіка і дружини (у разі усиновлення дитини подружжям) районна у м. Києві держадміністрація, виконавчий орган міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради (військової адміністрації населеного пункту) за місцем проживання кандидатів в усиновлювачі протягом 10 робочих днів від дати подання кандидатами в усиновлювачі заяви вирішує питання про призначення кандидатів в усиновлювачі (одного з них) опікуном, піклувальником дитини для повернення її в Україну та продовження процедури усиновлення.

Кандидати в усиновлювачі, яким дитина передається під опіку, піклування для повернення її в Україну та продовження процедури усиновлення, не беруться на облік потенційних опікунів, піклувальників.

Питання влаштування дітей під опіку, піклування кандидатів в усиновлювачі для повернення їх в Україну та продовження процедури усиновлення не виноситься на розгляд комісії з питань захисту прав дитини.

Строк дії рішення про встановлення опіки, піклування становить три місяці та може бути продовжений до набрання рішенням суду про усиновлення законної сили. У рішенні про встановлення опіки, піклування зазначається строк його дії.

Служба у справах дітей із залученням працівників центру соціальних служб або соціального працівника або фахівця із соціальної роботи здійснює контроль за умовами утримання, навчання, виховання дитини шляхом відвідування родини та надає допомогу кандидатам в усиновлювачі у підготовці документів для подання до суду.

Якщо протягом трьох місяців кандидати в усиновлювачі не подали до суду заяву про усиновлення дитини, вживаються заходи щодо скасування рішення про встановлення опіки, піклування, зняття кандидатів в усиновлювачі з обліку відповідно до [пункту 29](#) цього Порядку та влаштування дитини.

Обласні, Київська міська державні (військові) адміністрації, районні у м. Києві держадміністрації, виконавчі органи міських, районних у містах (у разі утворення), сільських, селищних рад (військові адміністрації населених пунктів), закордонні дипломатичні установи України надають сприяння керівникам закладів у вирішенні питань, пов'язаних із поверненням в Україну дітей, щодо яких розглядається питання про усиновлення, в компетентних органах держави тимчасового перебування дитини з урахуванням конкретної ситуації та відповідно до власних повноважень.

{Пункт 125 в редакції Постанови КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

126. У разі коли на обліку з усиновлення перебувають рідні брати та сестри, серед яких є дитина, яка у зв'язку з тимчасовим переміщенням (евакуацією) перебуває за межами України, ознайомлення кандидатів в усиновлювачі, які постійно проживають на території України, з інформацією про дітей, видача направлення для знайомства та встановлення контакту, а також повернення в Україну дитини, яка перебуває за її межами, здійснюються відповідно до [пункту 125](#) цього Порядку.

127. Під час воєнного стану ознайомлення кандидатів в усиновлювачі, які постійно проживають на території України, з інформацією про тимчасово переміщену (евакуйовану) дитину, яка може бути усиновлена, може здійснюватися в режимі відеоконференції (з фіксацією за допомогою технічних засобів відеозапису). Направлення для знайомства та встановлення контакту з дитиною може надсилатися кандидатам в усиновлювачі за допомогою засобів електронної комунікації.

128. У разі коли до тимчасового переміщення (евакуації) дитини відбулося її знайомство з кандидатами в усиновлювачі, про що складено акт за формою згідно з [додатком 8](#), кандидати в усиновлювачі подають до служби у справах дітей за місцем тимчасового переміщення (евакуації) дитини заяву про бажання її усиновити.

{Розділ в редакції Постанови КМ [№ 576 від 01.06.2023](#)}

Особливості обліку кандидатів в усиновлювачі

129. Під час воєнного стану облік громадян України, які постійно проживають на території України і бажають усиновити дитину, ведеться службами у справах дітей районних у м. Києві держадміністрацій, міських, районних у містах (у разі утворення),

сільських, селищних рад (військових адміністрацій населених пунктів) за місцем проживання таких громадян відповідно до вимог [пунктів 21-29](#) цього Порядку.

{Пункт 129 в редакції Постанови КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

130. Діяльність з усиновлення дітей громадянами України, які проживають (перебувають) на території України, з якої проводиться обов'язкова евакуація населення, території активних бойових дій та тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях, включених до [переліку територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією](#), затвердженого Мінрозвитку, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації, у тому числі взяття таких осіб на облік кандидатів в усиновлювачі, видача їм направлення для знайомства та встановлення контакту з дитиною не здійснюються.

{Пункт 130 в редакції Постанови КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

131. Громадяни України, які під час воєнного стану тимчасово перемістилися для проживання (перебування) до іншої адміністративно-територіальної одиниці України і не перебували на обліку кандидатів в усиновлювачі, можуть бути взяті на такий облік за місцем тимчасового переміщення (евакуації) з урахуванням вимог [пунктів 22, 25 і 26](#) цього Порядку.

Громадяни України, які під час воєнного стану тимчасово перемістилися для проживання (перебування) до іншої адміністративно-територіальної одиниці України і перебували на обліку кандидатів в усиновлювачі, можуть звернутися до служби у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації за місцем тимчасового переміщення (евакуації) для ознайомлення з інформацією про дитину, яка перебуває на регіональному обліку, надавши пакет документів та висновок про можливість бути усиновлювачами. Такі кандидати в усиновлювачі ознайомлюються з інформацією про дитину в порядку черговості з урахуванням дати взяття їх на облік кандидатів в усиновлювачі за місцем свого постійного проживання.

Ознайомлення кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дитину, яка перебуває на місцевому та регіональному обліку, проводиться з урахуванням вимог [пунктів 49-51](#) цього Порядку.

132. Під час воєнного стану громадяни України, які бажають усиновити дитину, можуть бути взяті на облік кандидатів в усиновлювачі без проходження курсу підготовки з питань виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, передбаченого [пунктом 25](#) цього Порядку, у разі коли за рішенням обласних, Київської міської військових адміністрацій під час воєнного стану припинено проведення підготовки кандидатів в усиновлювачі.

Такі кандидати в усиновлювачі зобов'язані пройти відповідний курс підготовки після відновлення зазначеного навчання, про що їх інформує служба у справах дітей за місцем обліку.

133. Під час воєнного стану строк дії документів кандидатів в усиновлювачі, передбачених [пунктом 22](#) цього Порядку, становить 18 місяців з дати видачі.

Якщо протягом дії висновку про можливість бути усиновлювачами закінчився строк дії документів, зазначених у [підпунктах 4, 6-8](#) пункту 22 цього Порядку, кандидати в усиновлювачі, які перебувають в Україні, поновлюють їх і подають оригінали та копії документів до служби у справах дітей за місцем свого обліку або до служби у справах дітей за місцем свого тимчасового переміщення (евакуації) для внесення інформації до Єдиного банку даних.

Служба у справах дітей, до якої звернувся кандидат в усиновлювачі, перевіряє правильність оформлення документів та протягом п'яти робочих днів вносить оновлену інформацію до Єдиного банку даних.

Копії документів кандидата в усиновлювачі зберігаються у службі у справах дітей, яка поновила інформацію в Єдиному банку даних, а оригінали повертаються кандидату в усиновлювачі.

{Абзац п'ятий пункту 133 виключено на підставі Постанови КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

134. Під час воєнного стану строк дії висновку про можливість бути усиновлювачами становить 18 місяців з дати видачі. Строк дії висновку, який було продовжено на один рік відповідно до [пункту 27](#) цього Порядку, під час воєнного стану становить 18 місяців з дати видачі довідки про його продовження.

Якщо під час воєнного стану закінчився строк дії висновку про можливість бути усиновлювачами, кандидати в усиновлювачі, які перебувають на території України, можуть звернутися до служби у справах дітей за місцем свого обліку або до служби у справах дітей за місцем свого тимчасового переміщення (евакуації) із заявою про продовження дії висновку та подати документи, зазначені у [пункті 22](#) цього Порядку.

Служба у справах дітей за місцем обліку кандидатів в усиновлювачі перевіряє подані документи, складає акт обстеження житлово-побутових умов заявників та протягом 10 робочих днів готує довідку про продовження строку дії висновку про можливість бути усиновлювачами або в разі виявлення обставин, що унеможливають усиновлення, письмово повідомляє заявникам про відмову у продовженні зазначеного строку.

У разі коли кандидати в усиновлювачі подали заяву до служби у справах дітей за місцем свого тимчасового переміщення (евакуації), служба у справах дітей надсилає запит, зокрема засобами електронного зв'язку, до служби у справах дітей за місцем обліку кандидатів в усиновлювачі щодо доцільності продовження дії висновку про можливість бути усиновлювачами, до якого додаються копії заяви та документів, наданих кандидатами в усиновлювачі.

Якщо житло кандидатів в усиновлювачі, у якому вони проживали до взяття на облік кандидатів в усиновлювачі, зруйновано, такі кандидати в усиновлювачі повинні надати документи, що підтверджують можливість їх проживання разом з усиновленою дитиною в іншому житловому приміщенні, що належить їм на праві власності або користування. У такому разі складається акт обстеження житлово-побутових умов за новою адресою проживання, про що зазначається у довідці про продовження дії висновку про можливість бути усиновлювачем.

У разі коли місцем обліку кандидатів в усиновлювачі є тимчасово окупована територія, висновок про можливість бути усиновлювачем не продовжується. У такому разі кандидати в усиновлювачі мають право звернутися із заявою про взяття їх на облік кандидатів в усиновлювачі до служби у справах дітей за місцем свого тимчасового переміщення (евакуації) та подати документи, передбачені [пунктом 22](#) цього Порядку.

{Абзац сьомий пункту 134 виключено на підставі Постанови КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

Під час воєнного стану строк дії висновку про можливість бути усиновлювачем може бути продовжений не більш як на 18 місяців. Інформація про продовження дії висновку про можливість бути усиновлювачами вноситься до Єдиного банку даних.

Заява та документи (відомості), передбачені абзацами першим, п'ятим і шостим цього пункту, можуть бути подані в паперовій формі безпосередньо під час особистого прийому в службі у справах дітей або в електронній формі через Єдиний державний вебпортал електронних послуг та інтегровані з ним інформаційні системи Мінсоцполітики, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування відповідно до пункту 22' цього Порядку.

135. Під час воєнного стану та протягом трьох місяців після його припинення або скасування діяльність з усиновлення дітей громадянами України, які тимчасово або постійно проживають (перебувають) за межами України, та іноземцями, у тому числі взяття таких осіб на облік кандидатів в усиновлювачі, видача їм направлення для знайомства та встановлення контакту з дитиною не здійснюються, крім випадків, коли кандидат в усиновлювачі є родичем дитини, кандидати в усиновлювачі виявили бажання усиновити дитину, яка є рідним братом/сестрою раніше усиновленої ними дитини або коли один із подружжя виявив бажання усиновити дитину другого з подружжя.

У разі коли громадяни України, які тимчасово або постійно проживають (перебувають) за межами України, та іноземці познайомилися та встановили контакт з дитиною за направленням Державної служби у справах дітей, яке було видано до введення в Україні воєнного стану, такі кандидати в усиновлювачі можуть завершити усиновлення дитини відповідно до законодавства України.

136. Усиновлювачі, які під час воєнного стану тимчасово переміщені (евакуйовані) до іншої адміністративно-територіальної одиниці України, зобов'язані повідомляти про це службу у справах дітей за місцем свого постійного проживання та службу у справах дітей за місцем свого тимчасового переміщення (евакуації) для здійснення нею нагляду за умовами проживання і виховання усиновленої дитини.

Усиновлювачі, які тимчасово переміщені (евакуйовані) за межі України, зобов'язані повідомляти про це службу у справах дітей за місцем свого постійного проживання та закордонній дипломатичній установі України для здійснення нагляду за умовами проживання і виховання усиновленої дитини.

{Розділ в редакції Постанови КМ [№ 576 від 01.06.2023](#)}

	Додаток 1 до Порядку
--	-------------------------

КНИГА обліку дітей, які можуть бути усиновлені

(служба у справах дітей,

Державна служба у справах дітей)

Розпочато _____ 20__ року

Закінчено _____ 20__ року

Порядковий номер*	Найменування служби у справах	Дата взяття дитини на місцевий	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження	Номер анкет	Дата надіслання анкети для	Підстави і дата	Примітки
-------------------	-------------------------------	--------------------------------	-----------------------------	-----------------	-------------	----------------------------	-----------------	----------

	дітей, яка надіслала анкету	(регіональний, централізований) облік	дитини		и	взяття дитини на регіональний (централізований) облік**	зняття з обліку	
--	-----------------------------	---------------------------------------	--------	--	---	---	-----------------	--

* Нумерація наскрізна.

** Служби у справах дітей районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, міських, районних у містах (у разі утворення), сільських, селищних рад зазначають дату надіслання анкети для взяття дитини на регіональний облік.

Уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій зазначають дату надіслання анкети для взяття дитини на централізований облік.

Державна служба у справах дітей зазначену графу не веде.

{Додаток 1 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#), [№ 348 від 14.04.2021](#), [№ 898 від 09.08.2024](#), [№ 528 від 09.05.2025](#)}

	Додаток 2 до Порядку (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 603)
--	--

ВИСНОВОК

про стан здоров'я, фізичний і розумовий розвиток дитини

{Додаток 2 в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#)}

	Додаток 3 до Порядку (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 2 листопада 2011 р. № 1123)
--	---

ВИСНОВОК

про стан здоров'я особи

{Додаток 3 в редакції Постанови КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#)}

	Додаток 4 до Порядку
--	-------------------------

КНИГА
обліку кандидатів в усиновлювачі

(служба у справах дітей)

Розпочато _____ 20__ р. № _____

Закінчено _____ 20__ р. № _____

Порядковий номер	Дата взяття на облік	Обліковий номер	Прізвище, ім'я, по батькові	Адреса, телефон	Висновок про можливість бути усиновлювачем (номер, дата)	Підстави і дата зняття з обліку	Прізвище, ім'я, по батькові, дата народження усиновленої дитини	Примітка*
---------------------	-------------------------------	--------------------	-----------------------------------	--------------------	--	--	---	-----------

* У разі передачі кандидатам в усиновлювачі дитини під опіку, піклування з подальшим усиновленням відповідно до [пунктів 79¹ і 125](#) цього Порядку, зазначається прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження дитини, дата, номер рішення районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради.

{Додаток 4 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 528 від 09.05.2025](#)}

	Додаток 5 до Порядку
--	-------------------------

ЗВІТ
про умови проживання та стан здоров'я усиновленої дитини

{Додаток 5 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#), [№ 348 від 14.04.2021](#), [№ 898 від 09.08.2024](#)}

	Додаток 6 до Порядку
--	-------------------------

КНИГА
обліку кандидатів в усиновлювачі

(Державна служба у справах дітей)

Розпочато _____ 20__ р. № _____

Закінчено _____ 20__ р. № _____

Порядковий номер	Дата взяття на облік	Країна проживання	Прізвище, ім'я, по батькові	Номер і дата видачі направлення для знайомства з дитиною	Згода на усиновлення (номер, дата)	Документ, що підтверджує підстави для зняття з обліку, його номер і дата	Дата і номер повідомлення до МЗС	Примітка
------------------	----------------------	-------------------	-----------------------------	--	------------------------------------	--	----------------------------------	----------

{Додаток 6 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#), [№ 348 від 14.04.2021](#), [№ 898 від 09.08.2024](#)}

	Додаток 7 до Порядку (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 2 листопада 2011 р. № 1123)
--	---

НАПРАВЛЕННЯ

для знайомства з дитиною

{Додаток 7 в редакції Постанов КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#), [№ 1123 від 02.11.2011](#); із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 348 від 14.04.2021](#), [№ 898 від 09.08.2024](#)}

	Додаток 8 до Порядку (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 1045)
--	---

АКТ

про знайомство кандидатів в усиновлювачі з дитиною

{Додаток 8 в редакції Постанови КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#)}

	Додаток 9 до Порядку
--	-------------------------

ПОВІДОМЛЕННЯ

про відмову кандидатів в усиновлювачі від усиновлення дитини

	Додаток 10 до Порядку
--	--------------------------

КНИГА
обліку рішень про усиновлення дітей

(консульська установа, дипломатичне представництво України)

Розпочато _____ 20__ р. № _____

Закінчено _____ 20__ р. № _____

Порядко вий номер	Дата прийня ття рішенн я	Номер р ішен ня	Прізвище , ім'я, по батькові дитини до усиновле ння	Дата народже ння дитини	Прізвище , ім'я, по батькові дитини після усиновле ння	Прізвище, ім'я, по батькові усиновлюв ачів (батько, мати)	Адреса сім'ї усиновлюв ачів на час усиновленн я	Усиновлен ня дитини сир оти або дитини, позбавлен ої батьківськ ого підклуванн я; усиновлен ня вітчимом, мачухою	Інформац ія про скасуван ня рішення про усиновле ння або визнання його недійсни м	Примі тки
-------------------------	--------------------------------------	--------------------------	---	----------------------------------	--	---	--	---	--	--------------

	Додаток 11 до Порядку
--	--------------------------

КНИГА
обліку дітей, усиновлених вітчимом або мачухою

(служба у справах дітей)

Розпочато _____ 20__ р. № _____

Закінчено _____ 20__ р. № _____

Порядко вий номер	Дата надходж ення заяви	Дата, номер висновку про доцільніс ть усиновле ння та відповідн ість його інтереса м дитини	Прізвищ е, ім'я, по батькові дитини до усиновле ння	Дата народже ння дитини	Правові підстави для усиновле ння дитини	Прізвищ е, ім'я, по батькові дитини після усиновле ння	Адреса, сім'ї на час усиновле ння	Прізви ще, ім'я, по батько ві особи, яка усинов ила дитину	Прізви ще, ім'я, по батько ві матері (батька) дитини	Дата винесенн я рішення суду про усиновле ння, номер, повна назва суду	Примі тки
-------------------------	----------------------------------	--	--	----------------------------------	---	---	---	---	---	--	--------------

	Додаток 12 до Порядку
--	--------------------------

КНИГА
обліку усиновлених дітей, за умовами проживання і
виховання яких здійснюється нагляд

(служба у справах дітей)

Розпочато _____ 20__ р. № ____

Закінчено _____ 20__ р. № ____

Порядковий номер	Прізвище, ім'я, по батькові дитини до усиновлення	Дата народження дитини	Прізвище, ім'я, по батькові дитини після усиновлення	Адреса сім'ї	Прізвище, ім'я, по батькові усиновлювачів (батько, мати)	Дата винесення рішення суду про усиновлення, номер, повна назва суду	Дата складення звіту про умови проживання та виховання усиновленої дитини (інформація про наявність або відсутність порушень прав дитини)	Заходи, вжиті для захисту прав дитини	Відомості про зміну місця проживання сім'ї (нова адреса, дата, номер повідомлення до служби у справах дітей за новим місцем проживання)	Примітки

	Додаток 13 до Порядку
--	--------------------------

ІНФОРМАЦІЯ
про здійснення нагляду за дотриманням прав
усиновлених дітей, які проживають за межами України

(консульська установа, дипломатичне представництво України)

Розпочато _____ 20__ р. № ____

Закінчено _____ 20__ р. № ____

Порядковий номер	Прізвище, ім'я, по батькові дитини до усиновлення*	Дата народження дитини	Прізвище, ім'я, по батькові дитини після усиновлення	Прізвище, ім'я, по батькові усиновлювачів (батько, мати)	Обліковий номер в МЗС	Обліковий номер у Державній службі у справах дітей	Графік подання звітів	Дата надходження звіту усиновлювача	Інформація про факт порушення прав дитини (дата, від якого надійшло повідомлення)	Заходи, вжиті для захисту прав дитини	Примітки
------------------	--	------------------------	--	--	-----------------------	--	-----------------------	-------------------------------------	---	---------------------------------------	----------

*Включаються всі усиновлені діти, які перебувають на консульському обліку у відповідній консульській установі, дипломатичному представництві України у звітному періоді.

{Додаток 13 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 348 від 14.04.2021](#), [№ 898 від 09.08.2024](#)}

	Додаток 14 до Порядку
--	--------------------------

АКТ

про знищення анкет дітей, які можуть бути усиновлені

{Порядок доповнено додатком 14 згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#); із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#), [№ 348 від 14.04.2021](#), [№ 898 від 09.08.2024](#)}

	Додаток 15 до Порядку
--	--------------------------

АКТ

про знищення справ кандидатів в усиновлювачі

{Порядок доповнено додатком 15 згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#); із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#), [№ 348 від 14.04.2021](#), [№ 898 від 09.08.2024](#)}

	Додаток 16 до Порядку (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 603)
--	---

КНИГА

**обліку кандидатів в усиновлювачі - громадян України, яким надано
службою у справах дітей чи Державною службою у справах дітей
інформацію про дітей, що можуть бути усиновлені**

Розпочато _____ 20__ р. № ____

Закінчено _____ 20__ р. № ____

Порядковий номер	Дата проведення співбесіди або відправлення повідомлення в електронній формі	Прізвище, ім'я, по батькові кандидата (кандидатів) в усиновлювачі, адреса проживання та електронна адреса	Обліковий номер кандидата (кандидатів) в усиновлювачі, номер і дата висновку про можливість бути усиновлювачем, найменування служби у справах дітей	Прізвище, ім'я, по батькові, дата народження дитини (дітей), про яку (яких) надано інформацію або номер обліково-статистичної картки, ім'я, вік дитини, про яку надіслано повідомлення в електронній формі	Видано направлення (номер, дата видачі, прізвище, ім'я, по батькові, дата народження дитини (дітей) або надано згоду на ознайомлення з інформацією про дитину, номер обліково-статистичної картки, ім'я, вік	Відмова в отриманні направлення або інформації у службі у справах дітей згідно з повідомленням в електронній формі із зазначенням причини	Підпис кандидата (кандидатів) в усиновлювачі або дата надання відповіді кандидатам
------------------	--	---	---	--	--	---	--

{Порядок доповнено додатком 16 згідно з Постановою КМ [№ 1045 від 03.11.2010](#); в редакції Постанови КМ [№ 603 від 10.07.2019](#); із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 348 від 14.04.2021](#), [№ 898 від 09.08.2024](#)}

	Додаток 17 до Порядку
--	--------------------------

АНКЕТА ДИТИНИ

{Порядок доповнено додатком 17 згідно з Постановою КМ [№ 1123 від 02.11.2011](#); із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 580 від 12.08.2015](#), [№ 348 від 14.04.2021](#), [№ 898 від 09.08.2024](#), [№ 528 від 09.05.2025](#)}

	Додаток 18 до Порядку
--	--------------------------

ВИСНОВОК

щодо доцільності (недоцільності) скасування усиновлення або визнання його недійсним та відповідності його інтересам дитини (дітей)

{Порядок доповнено додатком 18 згідно з Постановою КМ [№ 313 від 06.08.2014](#)}